

Plán péče
o přírodní rezervaci

Klánovický les

na období

2013–2022

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Klánovický les
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Rada hlavního města Prahy
číslo předpisu:	č. 3/ 2013
datum platnosti předpisu:	1. 4. 2013
datum účinnosti předpisu:	1. 4. 2013

Území původně vyhlášeno jako „chráněný přírodní výtvar“ vyhláškou č. 1/1982, dále přehlášeno společně se sousedním PR Cyrilov vyhláškou č. 395/1992 Ministerstva životního prostředí na „přírodní rezervaci“.

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Hl. m. Praha,
okres:	Hl. m. Praha,
obec s rozšířenou působností:	
obec s pověřeným obecním úřadem:	
obec:	Praha 21(městská část Praha-Klánovice),
katastrální území:	Horní Počernice, Běchovice, Klánovice, Újezd nad Lesy

Překryv s Evropsky významnou lokalitou Blatov a Xaverovský háj (kód: CZ0110142).

ZCHÚ leží na území **přírodního parku Klánovice – Čihadla**, určeného vyhláškou č. 3/1991 sb. HMP

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

a) Výpis parcel

Katastrální území: 773778 Újezd nad Lesy

(zdroj: <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/>)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2777		ostatní plocha	ostatní komunikace	parcely není zapsána na LV	10088	10088
4380 část		lesní pozemek		1976	166114	96755
4406		lesní pozemek		parcely není zapsána na LV	2541	2541
4407		lesní pozemek		parcely není zapsána na LV	18092	18092
4409		lesní pozemek		parcely není zapsána na LV	2307	2307
4410		lesní pozemek		Lesy České republiky	2541	2541

4411		lesní pozemek		parcela není zapsána na LV	106237	106237
4419 část		lesní pozemek		1976	5376	2580
4421		lesní pozemek		1976	101530	101530
4422		lesní pozemek		1976	21847	21847
4423		ostatní plocha	ostatní komunikace	2329	864	864
4424		lesní pozemek		1976	945	945
4425		lesní pozemek		1976	1598	1598
4426		zastavěná plocha a nádvoří		1967	978	978
4427/1		lesní pozemek		1976	136555	136555
4427/2		lesní pozemek		3648	1173	1173
4428		lesní pozemek		1976	3964	3964
4429		lesní pozemek		1976	61390	61390
4430		lesní pozemek		1976	830	830
4431		lesní pozemek		1976	90105	90105
4435		lesní pozemek		Lesy České republiky	4536	4536
4434		lesní pozemek		1976	1346	1346
4437				parcela není zapsána na LV	88753	88753
4438		lesní pozemek		parcela není zapsána na LV	1046	1046
4440		lesní pozemek		parcela není zapsána na LV	95313	95313
4441		lesní pozemek		Lesy České republiky	11056	2742
4442		lesní pozemek		parcela není zapsána na LV	138433	138433
4444		lesní pozemek		parcela není zapsána na LV	97343	97343
4445		lesní pozemek		Lesy české republiky	1153	1153
4449		lesní pozemek		Lesy české republiky	952	79
4451 část				parcela není zapsána na LV	820	48
4462		lesní pozemek		parcela není zapsána na LV	6351	6351
4475		lesní pozemek		parcela není zapsána na LV	8549	8549
4483/1		lesní pozemek		1976	8784	8784
4483/2		lesní pozemek		3727	12	12
4483/3		lesní pozemek		3727	21	21

CELKEM

1106378m²

Katastrální území: 665444 Klánovice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1125/2		zahrada		1609	2245	2245
1110		lesní pozemek		1528	419221	179800
1116		vodní plocha	vodní nádrž umělá	1528	285	285
1119		trvalý travní porost		10002	3301	3301
1120 část		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	1528	2678	1138
1121/1 část		lesní pozemek		1528	51573	10247
1123		lesní pozemek		1528	3447	3447
1124		lesní pozemek		1528	339029	339029
1126		vodní plocha	zamokřená plocha	914	7933	7933
1127		lesní pozemek		1528	3716	3716
1128		vodní plocha	zamokřená plocha	914	6537	6537
1129		vodní plocha	zamokřená plocha	914	590	590
1130/1		orná půda		747	11681	11681
1130/7		orná půda		747	6103	6103
1130/8		orná půda		10002	164	164
1130/9		orná půda		747	11716	4896
1156		ostatní plocha	ostatní komunikace	914	2984	2984
1157		lesní pozemek		1528	351099	351099
1158		ostatní plocha	ostatní komunikace	914	2274	2274
1159		vodní plocha	zamokřená plocha	914	5956	5956
1298		ostatní plocha	ostatní komunikace	914	15504	14252
1299		ostatní plocha	ostatní komunikace	914	4192	4192
1300		ostatní plocha	ostatní komunikace	914	5109	5109
1130 část					29746 Parcela v KN nenalezena, údaje jsou z GIS	11640
1134		ostatní plocha		914	839	839
1142/1 část		trvalý travní porost		2	20680	1392
Celkem						1031078 m²

Katastrální území: 643777 Horní Počernice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
4216/2		lesní pozemek		2976	380548	380548
4616/3				2757	826	90
4216/4		lesní pozemek		2976	2173	2173
4214/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	2459	181	105
4215/4 část		lesní pozemek		2459	18364	14258
4216/1		lesní pozemek		2459	157335	157335
4216/10		lesní pozemek		2757	2731	2731
4216/11		ostatní plocha	ostatní komunikace		3035	3035
4216/12		lesní pozemek		2459	223	223
4217/1 část		ostatní plocha	jiná plocha	není	14060	13400
4217/4 část		trvalý travní porost		2459	85615	83556
4218/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	2459	779	779
4218/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	2757	105	105
4218/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	2459	1425	1425
4218/4		ostatní plocha	ostatní komunikace	2757	32	32
4218/5		ostatní plocha	ostatní komunikace	2757	101	101
4218/6		ostatní plocha	ostatní komunikace	2459	93	93
4219/1 část		lesní pozemek		2459	7696	5437
4219/6		lesní pozemek		2459	14916	6328
4219/7		lesní pozemek		2757	846	456
4220		trvalý travní porost		2459	50960	37303
4221/2		trvalý travní porost		2459	10864	10864
4221/5		trvalý travní porost		2757	151	151
4109/1		lesní pozemek		2459	3172	3172
4110/1 část		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	není zapsána na LV	2920	2920
4111/1		lesní pozemek		2459	2003	2003
4112/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	není zapsána na LV	2089	2089
4112/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	2459	1013	1013
4113		vodní plocha	vodní nádrž umělá	2459	1146	1146
4114		zast. plocha a nádvoří	bez čp/če bydlení	2459	798	798
4115		zast.plocha a nádvoří	bez čp/če bydlení	2459	327	327
4116		ast.plocha a nádvoří	bez čp/če bydlení	2459	327	327
4117		ostatní plocha	ostatní komunikace		2459	9992
Celkem vše						720438

Katastrální území: 601527 Běchovice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1368/1		orná půda		není zapsána	13950	13950
1368/11 část		ostatní plocha	jiná plocha	615	4166	23
1368/15 část		orná půda		není zapsána	8900	443
1368/16 část				708	16527	33
1368/39 část		ostatní plocha	jiná plocha	615	4714	967
1368/4 část		ostatní plocha	jiná plocha	615	2877	85
1368/5 část		ostatní plocha	jiná plocha	615	1389	485
1368/6 část		orná půda		484	4719	180
1369		neplošná půda	ostatní plocha	není zapsána	1682	1682
1370/1		orná		590	1204	1204
1370/2		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	708	448	448
1370/4		orná půda		492	2220	2220
1371/1		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	492	375	375
1371/2 část		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	615	557	74
1371/3		vodní plocha		708	23	23
1372 část		ostatní plocha	sportoviště a rekreační plocha	708	21255	186
1373/2		orná půda		10002	813	813
1373/3		orná půda		492	142	142
1407/1 část		orná půda		717	65572	3604
1407/2 část		orná půda		není	1332	285
1408/1		ostatní plocha	neplošná půda	není	2323	2323
1408/2		ostatní plocha	neplošná půda	708	398	398
1408/3		ostatní plocha	neplošná půda	708	1879	1879
1410/7		ostatní plocha		745	1372	381
1410/11		ostatní plocha		708	131	131
4010/11		ostatní plocha	neplošná půda	708	131	131
4010/5 část		ostatní plocha	neplošná půda	není	1576	203
Celkem					Včetně odhadu ploch kolem trati	32156 m²

Celková rozloha rezervace 289,0050 ha.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha	OP plocha v 0,0000 ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha
lesní pozemky	287,7891			
vodní plochy	0,6523		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
Ostatní plochy	0,5636		neplošná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
SOUČASNÁ plocha celkem	289,0050 ha			

Ochranné pásmo není vyhlášeno a je vymezeno dle zák. 114/92 Sb. v šířce 50 m podél hranice území.

1.5 Překryv území s jinými typy chráněného území

národní park: –
chráněná krajinná oblast: –
jiný typ chráněného území: přírodní park Klánovice-Čihadla

Natura 2000

ptačí oblast: –
evropsky významná lokalita: Evropsky významná lokalita Blatov a Xaverovský háj (kód: CZ0110142)

1.6 Kategorie IUCN

Předpokladem je IV. – řízená rezervace

1.7 Hlavní předmět ochrany

1.7. 1 Hlavní předmět ochrany –

Dubový les zachovaný v několika typech (L3.1 Hercynské dubohabřiny, L7.2 Vlhké acidofilní doubravy,) luční porosty (T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky), mokřady a drobná rašeliniště s výskytem vzácných druhů rostlin a živočichů.

A. společenstva

název společenstva	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu společenstva
L1 Mokřadní olšiny	< 1	fragmenty na podmáčených místech
L2.2B Potoční a degradované luhy	1,5	plocha v části I.
L3.1 Hercynské dubohabřiny	8	fragmenty na bohatších půdách
L7.1 Suché acidofilní doubravy	40	sušší části
L7.2 Vlhké acidofilní doubravy	20	po celém území
lesní porosty se stanovištně nevhodnými dřevinami tvoří zbytek ploch území		
<i>Biotopy na plochách k rezervaci nově připojených</i>		
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	<1	plocha č. 1
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	4	plocha č. 9, 10
T5.3 Kostřavové trávníky písčín	1	plocha č. 3
T6.1B Acidofilní vegetace efemér a sukulentů bez převahy netřesku výběžkatého	<1	plocha č. 3
T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky	<1	plocha č. 1
T1.10 Vegetace vlhkých narušovaných půd	<1	plocha č. 12

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

Evropsky významná lokalita: **Blatov a Xaverovský háj**

kód: CZ0110142

Vyhlášena nařízením Vlády ČR č.132/2005 Sb. na ploše 213,885 ha

Lesní komplex s dominantními acidofilními doubravami a chudými dubohabřinami s reliktem bezkolencové louky. Území EVL zasahuje do katastrálních území Běchovice, Dolní Počernice, Horní Počernice, Klánovice.

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
Biotopy soustavy NATURA 2000		
2330 Otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem (<i>Corynephorus</i>) a psinečkem (<i>Agrostis</i>) T5.3 Kostřavové trávníky písčin	0.01	
3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharitium</i> V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty	0.26	
6410 Bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>) T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky	0.68	
6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	5.86	
8230 Pionýrská vegetace silikátových skal (<i>Sedo-Scleranthion, Sedo albi-Veronicion dillenii</i>) T6.1B Acidofilní vegetace efemér a sukulentů bez převahy netřesku výběžkatého	0.10	
9170 Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i> L3.1 Hercynské dubohabřiny	13.70	
9190 Staré acidofilní doubravy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>) na písčitéch pláních L7.2 Vlhké acidofilní doubravy	41.31	

Typy přírodních stanovišť evropsky významné lokality Blatov a Xaverovský háj

Ostatní přírodní biotopy		
K1 Mokřadní vrbiny	0,17	
L2.2B Potoční a degradované jasanovo-olšové luhy	4,18	
L7.1 Suché acidofilní doubravy	18,47	
M1.1 Rákosiny eutrofních stojatých vod	0,09	
M1.5 Pobřežní vegetace potoků	0,001	
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	0,28	
T1.5 Vlhké pcháčové louky	0,93	
T4.2 Mezofilní bylinné lemy	0,05	
T5.5 Acidofilní trávníky mělkých půd	0,11	

Biotopy řady X		
X1 Urbanizovaná území	0.30	
X5 Intenzivně obhospodařované louky	0.00	
X7 Ruderální bylinná vegetace mimo sídla	0.46	
X9A Lesní kultury s nepůvodními jehličnatými dřevinami	5.44	
X9B Lesní kultury s nepůvodními listnatými dřevinami	2.90	
X10 Paseky s podrostem původního lesa	0.80	
X11 Paseky s nitrofilní vegetací	1.14	
X12 Nálety pionýrských dřevin	0.80	
X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla	0.06	
X14 Vodní toky a nádrže bez ochranné významné vegetace	0.77	

1.9 Dlouhodobý cíl péče

Dlouhodobým cílem ochrany území je zachování (minimálně ve stavu stávajícím) rostlinných společenstev se všemi jejich ekologickými vazbami (i na živočišné složky, motýli, ptáci, atd.) a vytvářením vhodných podmínek managementovými zásahy jejich stav zlepšovat. Jedná se úpravu druhové skladby porostů na porosty s přirozenou druhovou skladbou odstraňováním porostů a jedinců geograficky nepůvodních a stanovištně nevhodných dřevin a přechod k podrostnímu hospodaření. Výchovnými zásahy upravovat prostorovou a věkovou diferenciaci porostů a vytvářet podmínky pro přirozené zmlazení.

Zvláště věnovat péči zachování starých dubů.

V mokřadních částech území se jedná o udržování a zlepšování (prosvětlováním, prohlubováním tůní) podmínek pro rostliny a živočichy těchto biotopů.

V lučních společenstvech provádět kosení a odstraňování náletů.

Veškerou péči o území provádět s ohledem na zásady managementu o evropsky významnou lokalitu, již je území součástí.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Území rezervace Klánovický les se nachází na východním okraji Prahy. Leží na západním až jihozápadním okraji městské části Praha - Klánovice. Přibližným tvarem území je tvar lichoběžníku (cca $0,75 \times 1,9$ (1,5) km), protaženého ve směru JZ–SV. Území dělí do dvou částí železniční trať Praha-Úvaly (Kolín) – na části Blatov a U trati (Vidrholec). Tou je také území odděleno od PR Cyrilov. Území přírodní rezervace je zčásti obklopeno hustou městskou a příměstskou zástavbou. Individuální výstavba je rozptýlena do plochy okrasných a užitkových zahrad, u staré zástavby větších, u nové zástavby jen malých.

Komplex Klánovického lesa je jedním z největších lesním komplexem hlavního města Prahy. Leží v oblasti středočeské kotliny na rozhraní mezi středočeskou vrchovinou a nížinou středního Polabí. Leží na rovině, členitost terénu je minimální.

Hranice území se z části dotýká husté městské a příměstské zástavby (většinou individuální) – podél J hranice malou částí navazuje na Újezd nad lesy, podél části S hranice navazuje na Klánovice, kterými je také rozpůleno. Podél celé Z hranice se nalézají plochy lučních porostů, malý úsek zástavby a v nejzápadnější části se téměř dotýká chráněného území PR Xaverovský háj, od kterého je odděleno komunikací Mladých Běchovic. Individuální výstavba je rozptýlena do plochy okrasných a užitkových zahrad, u staré zástavby větších, u nové zástavby jen malých.

Většina lesa vznikla na zemědělské půdě v místech zaniklých středověkých vesnic (viz kap. 2.2).

Lesní porosty zastoupují bezkolencové bikové i lipové doubravy (*Molinio arundinaceae-Quercetum*, *Luzulo albidae-Quercetum*, *Tilio-Betuletum*), v menší míře i doubravy habrové *Melampyro nemorosi-Carpinetum*. (KUBÍKOVÁ 2005) – území porůstají doubravy, dubohabřiny a chudé bory na mírně zvlňených písčitých uloženinách svrchní křídly, podmáčené bezkolencové doubravy lze nalézt v terénních prohlubních a depresích, kde hladina podzemní vody dosahuje až k povrchu půdy. Na trvale mokřích plochách se vytvořila drobná rašeliniště a objevují se zde také bažinné olšiny sv. *Alnion glutinosae*, as. *Carici elongatae-Alnetum*. Nejčastějším lesním porostem jsou acidofilní doubravy (zejména asociace *Molinio arundinaceae-Quercetum*).

Velkou biologickou i ekologickou hodnotu území nabývá zastoupením mnoha biotopů a mikrobiotopů velké rozmanitosti, které se na poměrně malých plochách střídají – od „suchých“ biotopů na písčích až po biotopy s rašelínkem. Území je významné výskytem řady cenných rostlinných společenstev, které patří na území Prahy mezi ohrožené.

Celé území je však nejvíce hodnotné jeho izolovaností a obrovskou kontinuální plochou lesa. Značnou izolovaností od okolních agrocenóz bylo ušetřeno eutrofizace, a tím celkové degradace – takovéto oligotrofní území je v dnešní době velice vzácné a ještě více v tak velké ploše. Kontinuálnost plochy lesa vede k vytvoření stabilního mikroklimatu, umožňuje přirozený průběhu přírodních procesů, k výskytu vzácných a hodnotných rostlinných i živočišných společenstev a ve výsledku dává velký potenciál k autoregulačním procesům.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu
Rostliny			
kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/VU	
medovník meduňkolistý (<i>Melittis melisophilum</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)		zvláště v odd. 40 B, C a částečně 45 B
hadilka obecná (<i>Ophioglossum vulgatum</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/EN	zaznamenán na mokřadních loukách západně od Klánovického lesa; dílčí plocha č. 3
hořepník luční (<i>Gentiana pneumonanthe</i> , <i>Pneumonanthe vulgaris</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/EN	zaznamenán na mokřadních loukách západně od Klánovického lesa; dílčí plocha č. 3
lilie zlatohlávek (<i>Lilium martagon</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O	zaznamenán pouze v části II., v odd. 40 B, C a částečně 45 B
medovník meduňkolistý (velkokvětý) (<i>Melittis melisophyllum</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	zaznamenán pouze v části II., v odd. 40 B, C a částečně 45 B
prha chlumní (<i>Arnica montana</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	zaznamenán pouze v části II.
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	zaznamenán na mokřadních loukách západně od Klánovického lesa; plocha č. 3
úpolín evropský (<i>Trollius altissimus</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	zaznamenán na mokřadních loukách západně od Klánovického; plocha č. 3
violka slatinná (<i>Viola stagnina</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	pravděpodobný kříženec tohoto druhu s druhem <i>Viola canina</i> zaznamenán na mokřadních loukách západně od Klánovického lesa; plocha č. 3
Živočichové			
Obojživelníci			
čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	zaznamenán např. v mokřadu u železniční trati – plocha č. 4 Např. 50°5'8.508"N, 14°38'31.673"E, 50°4'58.335"N, 14°42'4.007"E (dále zvláště podél Blatovského potoka mimo rezervaci)
čolek obecný (<i>Triturus vulgaris</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	v mokřadech u železniční trati. Např. 50°4'58.335"N, 14°42'4.007"E
skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	zaznamenán v mokřadech u železniční trati

skokan zelený (<i>Pelophylax esculentus</i>) (<i>Rana klepton esculenta</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	zaznamenán v mokřadu u železniční trati na ploše č. 4
kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>) (syn. <i>k. obecná</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	zaznamenán v mokřadu u železniční trati – plocha č. 4. Např. 50°5'8.508"N, 14°38'31.673"E
ropucha zelená (<i>Bufo viridis</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
Plazi			
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	zaznamenán na prosvětlených místech zvláště ve východní části I.
slepýš křehký (<i>Anquis fragilis</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	zaznamenán na prosvětlených místech zvláště ve východní části I.
užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	zaznamenána na písčitém pahorku západně od Klánovického lesa mimo zájmové území – výskyt v území se dá předpokládat
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	zaznamenán např. v mokřadu u železniční trati na ploše č. 4. Např. 50°5'20.827"N, 14°39'22.221"E)
Zmije obecná (<i>Vipera berus</i>)	ŘEZÁČ 2005, FARKAČ 2010 (in verb)	KO/	zaznamenán patrně pouze v části II. rezervace
Ptáci			
holub doupuňák (<i>Columba oenas</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	
skřivan lesní (<i>Lullula arborea</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	
strakapoud jižní (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	
sýček obecný (<i>Athene noctua</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/	
jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
potápka malá (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
rorýs obecný (<i>Apus apus</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	

slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
Hmyz			
batolec červený (<i>Apatura ilia</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
batolec duhový (<i>Apatura iris</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
otakárek ovocný (<i>Iphiclides podalirius</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
bělopásek topolový (<i>Limenitis populi</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/NT	vyskytuje se na pozůstatcích mokřadních luk mezi 14ulgarit 14h potokem a jeho pravostranným přítokem
modrásek očkovaný (<i>Maculinea teleius</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	SO/VU	zaznamenán na mokřadních loukách západně od Klánovického lesa – dílčí plocha č. 3
čmelák <i>Bombus lapidarius</i>	neuváděno (ŘEZÁČ 2005, STRAKA 2009)	O/	1997; 1998; 2001 (Blatov, Cyrilov)
čmelák <i>Bombus pratorum</i>	neuváděno (ŘEZÁČ 2005, STRAKA 2009)	O/	1997; 2001; 2008 (Blatov)
čmelák <i>Bombus terrestris</i>	neuváděno (ŘEZÁČ 2005, STRAKA 2009)	O/	1998; 2001; 2008 (Blatov, Cyrilov)
čmelák <i>Bombus agrorum</i>	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
čmelák <i>Bombus bohemicus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	2001 (Blatov)
čmelák <i>Bombus campestris</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	2005 (Blatov)
čmelák <i>Bombus 14ulgarit</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	1997; 1998; 2008 (Blatov, Cyrilov)
čmelák <i>Bombus hypnorum</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	1997 (Blatov)
čmelák <i>Bombus lucorum</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	1998; 2001; 2008 (Blatov, Cyrilov)
čmelák <i>Bombus pascuorum</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	1997; 1998; 2001; 2008 (Blatov, Cyrilov)
čmelák <i>Bombus rupestris</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	1997; 1998; 2001 (Blatov, Cyrilov)
čmelák <i>Bombus sylvarum</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	1997 (Blatov)
čmelák <i>Bombus vestalis</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	O/	2001; 2008 (Blatov, Cyrilov)

mravenec <i>Formica rufa</i>	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	kupová mraveniště mravenců tohoto rodu se roztroušeně vyskytují zvláště v části Klatov
mravenec <i>Formica fusca</i>	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	kupová mraveniště mravenců tohoto rodu se roztroušeně vyskytují zvláště v části Blatov
krajník pižmový (<i>Calosoma sycophanta</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
svižník polní (<i>Cicindela campestris</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/	
tesařík obrovský (<i>Cerambyx cerdo</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	KO/EN	jeho požerky zaznamenány na dubu na okraji mokřadu u železniční trati u potoka, plocha č. 4
krajník hnědý (<i>Calosoma inquisitor</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/–	
zdobenec (<i>Trichius rosaceus</i>)	DOLEŽAL 2010	O/CR	nález exempláře východně od hájovny Nové Dvory velmi vzácný druh. První nález v Praze, další nejbližší výskyt u Poděbrad
Blanokřídli – Aculeata			
<i>Allodynerus rossii</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/CR	
<i>Stenodynerus chevrieranus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/CR	
<i>Andrena mitis</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Epeoloides coecutiens</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Gorytes fallax</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Hylaeus rinki</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Mimesa bruxellensis</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Nomada villosa</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Oxybelus argentatus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Trypoxylon beaumonti</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Allodynerus delphinalis</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Anoplius caviventris</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Discoelius dufourii</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Euodynerus quadrifasciatus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/EN	
<i>Andrena clarkella</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/VU	
<i>Andrena lathyri</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	–/VU	

<i>Cerceris quadrifasciata</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Crossocerus binotatus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Harpactus tumidus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Hylaeus cornutus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Hylaeus difformis</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Lasioglossum majus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Lestica subterranea</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Melitta tricincta</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Nomada ferruginata</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Osmia uncinata</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Passaloecus bodalis</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Arachnospila abnormis</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Auplopus albifrons</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Dipogon subintermedius</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Dolichovespula norwegica</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Episyron albonotatum</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Polistes nimpha</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Priocnemis parvula</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
<i>Pseudomalus violaceus</i>	neuváděno (STRAKA 2009)	-/VU	
Netopýři			
vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	neuváděno (KURAS 2008)	KO/NT	
netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)	neuváděno (KURAS 2008)	KO/VU	
netopýr dlouhouchý (<i>Plecotus austriacus</i>)	neuváděno (KURAS 2008)	SO/LC	
netopýr hvízdavý (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	neuváděno (KURAS 2008)	SO/LC	
netopýr rezavý (<i>Nyctalus 16ulgar</i>)	neuváděno (KURAS 2008)	SO/LC	
netopýr večerní (<i>Eptesicus serotinus</i>)	neuváděno (KURAS 2008)	SO/LC	
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	neuváděno (KURAS 2008)	SO/NT	
Velcí savci			
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	neuváděno (ŘEZÁČ 2005)	O/NT	

Legenda pro kategorie ochrany

Druhy chráněné podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.:

KO – kriticky ohrožené (v seznamu AOPK jako §1)

SO – silně ohrožené (v seznamu AOPK jako §2)

O – ohrožené (v seznamu AOPK jako §3)

Kategorie ohrožení dle IUCN:

CR – kriticky ohrožený

EN – ohrožený

VU – zranitelný

NT – téměř ohrožený

LC – méně dotčený

Druhy chráněné evropskou unií v soustavě Natura 2000

název druhu
čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)
kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)
tesařík obrovský (<i>Cerambyx cerdo</i>)
modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>)
modrásek očkovaný (<i>Maculinea teleius</i>)
tuhýk obecný (<i>Lanius colurio</i>)
strakapoud jižní (<i>Dendrocopus syriacus</i>)
vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)
skřivan lesní (<i>Lullula arborea</i>)

K udávanému výskytu zmije obecné (*Vipera berus*): zmije je uváděna z PR Klánovický les-Cyrilov a to bez přesnější lokalizace (NĚMEC, LOŽEK 1997). V PR Cyrilov (resp. se dá předpokládat i v celé východní části PR Klánovický les) je potvrzována (FARKAČ – in verb).

Ze vzácnějších rostlin byly dále nalezeny:

ochmet evropský (*Loranthus europaeus*); –/NT; terénní šetření 2010

Klimatické poměry

Dle klimatologického řazení území leží na hranici teplé (T 2) a mírně teplé (MT 10) klimatické oblasti. Pro teplou oblast je charakteristické dlouhé, teplé a suché léto a teplé až mírně teplé jaro a podzim. Zima je relativně krátká, chudá na srážky. Mírně teplá oblast má mírně suché a převážně dlouhé léto a mírnou, krátkou a suchou zimu.

Klimatické hodnoty je možné odvodit od dlouhodobých měření z meteorologické stanice v sousedních Úvalech:

Nadmořská výška stanice:	265 m n. m.
Průměrná roční teplota vzduchu:	8,4 °C
Nejteplejší měsíc:	červenec, 18,5 °C
Nejchladnější měsíc:	leden, -2,5 °C
Roční úhrn srážek:	535 mm
Počet dnů se sněhovou pokrývkou:	40-50
Langův dešťový faktor:	64
Převládající větry:	západní, jihozápadní
Počet letních dnů je	20–30
Počet ledových dnů	40–50
Průměrná teplota v lednu je	-3 – -4
Průměrná teplota v červenci	16 – 17

Biogeografické, fyto geografické, geomorfologické členění

	Kód	Název
Bioregion	1.5	Českokobrodský
Fyto geografické členění	10a	Jenštejnská tabule
Geomorfologická jednotka	VA2	Pražská plošina

Klánovický les leží na rozhraní dvou klimatických oblastí, jimž odpovídají dva biogeografické celky – termofytikum a mezofytikum (Hejný et Slavík 1988). V oblasti dochází k míchání teplomilných prvků Polabské nížiny s chladnomilnými prvky Středočeské pahorkatiny.

Geologická charakteristika

Podloží je tvořeno zvrásněnými břidlicemi paleozoického, ordovického stáří překrytými diskordantně a vodorovně uloženými pískovci a slepenci křídového, druhohorního stáří.

V jižní části PR jsou staré jámy ve svrchnokřídových slepencích (rozpadavých), ty sloužily zřejmě dříve pro zmíněnou výstavbu železniční trati. Stejně tak byly pro výstavbu náspu použity i horniny z příkopu okolo železniční trati, které jsou po většinu roku vyplněny spodní vodou, vystupující až na povrch. Příkop v části Blatov je zásobován navíc vodou z potoka, tekoucího z Klánovic. Podloží křídových hornin tvoří těžko propustné horniny letenského souvrství ordoviku. Křídové slepence jsou kyselé, díky tomu je i kyselá voda v příkopech a projevuje se i mj. přítomností různých druhů rodu *Sphagnum* v zatopených místech.

V severní části území je celé podloží tvořeno písčítými až slepencovými vrstvami svrchnokřídových hornin cenomanského peruckého souvrství, které leží na horizontálně v malých mocnostech na málo propustných jílovitých horninách vyššího ordoviku (královském a bohdaleckém) souvrství. Mokřady v jižní části této partie jsou v místech, kde hladina spodní vody dosahuje až k povrchu.

V jižní části PR je podloží tvořeno většinou prvohorními ordovickými usazeninami. Nejstarší horniny tvoří skelety v nejj jižnějším výběžku PR. Ve směru JZ-SV jižně od území PR je ještě pruh skaleckých křemenců. To se projevuje vyvýšením terénu v těchto místech. Mocnost křemenců je kolem 60 m. V nadložní vrstvě křemenců jsou černé, jílovité, hodně slídnaté břidlice dobrotivského souvrství. Podloží většiny ploch zbývající části PR tvoří střídání deskovitých až lavicovitých drob a křemenců s vložkami a proplásky jílovitých břidlic a prachovců letenského souvrství. Nejmladší černé jílovité břidlice vinického souvrství vycházejí k povrchu v těsné blízkosti železniční trati jižně od myslivny Štamberk. Pruh vinických břidlic je omezen směrem k západu příčným zlomem. Podloží severozápadní partie jižní části PR tvoří bazální slepencové a pískovcové horniny svrchnokřídového peruckého souvrství sladkovodního původu. Fosilní flora ani fauna nebyla v území zjištěna. Geologická situace ovlivňuje i charakter biologického patra – ordovické břidlice i druhohorní pískovce jsou minerálně chudé horniny, z nich se vyvinuly kyselé půdy; výskyt mokřadních společenstev umožnily mělké svrchní vrstvy uložené na nepropustných břidlicích, díky čemuž na těchto místech podzemní voda dosahuje až k povrchu.

Půdy v SZ části komplexu jsou lehčí, slabě až silně hlinité písky s relativně mělkým profilem, v JV polovině převažují hlubší hlinité půdy. Z typologického hlediska patří půdy propustných substrátů oligotrofním až mezotrofním hnědozemím, v depresích jsou vytvořené charakteristické pseudogleje s oglejeným iluviálním horizontem. Na zamokřených místech dochází ke vzniku dřevité slatiny v ostrůvcích olšin. Oligotrofní rašeliniště okolo železniční trati jsou ohroženy již provedenou hlubokou kanalizací v Újezdě nad Lesy, může je ohrozit i modernizace železniční trati. (dle PP 2000–2010).

Minimální nadmořská výška (m):	231
Maximální nadmořská výška (m):	262

Hydrogeologická charakteristika

Území patří do povodí Vltavy. V území pramení několika prameny dva potoky Horoušanský a Běchovický (ten však jen velice malou částí).

Cenomanské horniny plní v zájmovém území funkci průlinovo-puklinového kolektoru. Hladina podzemní vody v území se nachází v hloubkách od 0,0 do 4,0 m pod terénem.

Charakteristickým jevem je plošné periodické i trvalé zamokření oglejených půd a glejů, zpravidla podél vodotečí (časté je zrašelinění). Z hlediska hydrického režimu lesních porostů a péče o území je důležité vylížit preferované zóny na lesním typu 1V5 vlhká habrová doubrava s metlicí trsnatou na kambických glejích.

FLORA

Fytocenologická charakteristika

ŘEZÁČ (2005), PETERKA (2010) uvádí popis vegetace zvláště pro část I. v místě plánovaného golfového hřiště – ve velké míře lze popis vztáhnout i k ostatním částem území.

Převládající vegetací jsou v zájmovém území druhotné lesnické výsadby (především borovice lesní, smrk ztepilý a dub červený). Bylinný podrost těchto výsadeb však většinou odpovídá zdejšímu klimaxovému společenství – především vlhkým acidofilním bezkolejovým doubravám (*Molinio arundinaceae-Quercetum*). Tato ze své povahy druhově chudá lesní společenstva se zde alespoň zčásti zformovala na místech bývalých pastvin a vlhkých luk.

(ŘEZÁČ 2005)

V místech mezi Blatovským potokem a železniční tratí se na půdě zřejmě obohacené náplavy potoka nachází pruh lesního společenstva blízkého dubohabřině asociace *Tilio-Betuletum* – lipová doubrava (dominantní *Stellaria holostea*). Na podmáčených místech (v okolí Blatovského potoka a jeho pravostranného přítoku), na kterých se v minulosti rozprostíral Slavětický rybník s okolními loukami, se dnes nacházejí fragmenty mokřadních olšin svazu *Alnion glutinosae* (*Alnus incana*, *Betula pubescens*, *Viola palustris*, *Peucedanum palustre*). Jedná se o mokřady lesního typu. V místě se vyskytují jak oligotrofní rašelinné olšiny, tak mokřadní olšiny. (ŘEZÁČ 2005)

V historii zde prokazatelně byla plošně zastoupena travinná společenstva, která byla postupně vytlačena dřevinnou vegetací. Vzhledem k edafickým podmínkám se zřejmě jednalo o oligotrofní acidofilní společenstva písčitých půd. Na suchých místech se zřejmě jednalo o smilkové trávníky svazu *Violion caninae* a o vřesoviště svazu *Euphorbio-Callunion* (dnes nahrazené suchou acidofilní bikovou doubravou *Luzulo albidae-Quercetum petraeae* na suchých písčitých místech s hojnou kostřavou ovčí (*Festuca ovina*) a metličkou křivolakou (*Avenella flexuosa*). Kromě jednotlivých druhů, charakteristických pro tato společenstva, přežívajících na lesních světlinách, především v okolí cest (např. vřes obecný či smilka tuhá).

(ŘEZÁČ 2005)

Na vlhkých místech se zřejmě jednalo o bezkolencové louky svazu *Molinion caeruleae* a o pcháčové louky svazu *Calthion* (dnes v prvním případě nahrazené převážně vlhkou acidofilní doubravou *Molinio arundinaceae-Quercetum* s dominantním bezkolencem rákosovitým (*Molinia arundinacea*) a v druhém případě převážně mokřadní olšinou *Alnion glutinosae*). Jednotlivé druhy charakteristické pro bezkolencové louky lze dodnes nalézt na lesních světlinách, především v okolí cest (např. rdesno hadí kořen, svízel severní či řebříček bertrán). (ŘEZÁČ 2005)

Přirozený ráz má pás lesa na naplaveninách mezi Blatovským potokem a železniční tratí jižně od hájovny Nové Dvory. Díky obohacené půdě se svým charakterem blíží dubohabřině asociace *Tilio –Betuletum* (druhy *Stellaria holostea*, *Oxalis acetosa*).

Hojně se zde vyskytuje v Praze vzácná bříza pýřitá (*Betula pubescens*) a její kříženci s břízou bělokorou. Také významný lužní ekotyp habru obecného.

PETERKA (2010, dle KUBÍKOVÁ 2005) uvádí: okolí soutoku Blatovského a Běchovického potoka (blízko JZ rohu části I. rezervace) na rozhraní ordovických a nadložních propustných cenomanských vrstev roztroušeně vyvěrají prameny a v jejich okolí se ojediněle nacházejí malé plochy bezkolencových luk svazu *Molinion* – dosud roste kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), vrba rozmarýnolistá (*Salix rosmarinifolia*) a jarva žilnatá (*Cnidium dubium*). Blízkost teplého Polabí naznačuje výskyt ochmetu evropského (*Loranthus europaeus*; autor plánu péče – pozorován při terénním šetření v r. 2010 i na jiných místech rezervace) a pro oblast mezofitika je charakteristická např. vrba ušatá (*Salix aurita*). V roce 1996 zde byl zatím naposledy v Praze pozorován hořec hořepník (*Gentiana pneumonanthe*; KUBÍKOVÁ 2005). Lesní hospodářství narušuje zajímavé a dnes i cenné společenstvo bezkolencové březové doubravy.

PETERKA (2010) zde dokládá výskyt rostlinných společenstev patřících do 12 svazů: „Nejčastější společenstva ve Vidrholci (studované území pokrývá plochy plánovaného golfového hřiště a zasahuje východní polovinu rezervace v části I. pod hájovnou Nové Dvory) jsou sv. *Genisto germanicae-Quercion* Neuhäusl et Neuhäuslová-Novotná 1967. Acidofilní doubravy jsou v oblasti Klánovického lesa výrazně dominantním společenstvem. Lze je zařadit do dvou asociací: *Luzulo albidiae-Quercetum* Hilitzer 1932 a velmi častou as. *Molinio arundinaceae-Quercetum* Samek 1962. Jejich častý výskyt odpovídá i půdnímu horizontu Klánovického lesa, který tvoří kyselé půdy často zamokřené srážkovou vodou. **V sušších obdobích roku tyto půdy výrazně vysychají. Tento syntaxon není příliš produktivní, a proto je využití Klánovického lesa z lesnického, těžebního pohledu omezené.** Prosvětlené nebo pasekové porosty as. *Molinio arundinaceae-Quercetum* jsou na několika místech nahrazeny acidofilní keříčkovou vegetací as. *Euphorbio cyparissiae-Callunetum vulgaris* Schubert 1960, sv. *Euphorbio cyparissiae-Callunion vulgaris* Schubert 1960 ex Passarge in Scamoni 1963.“

Relativně nízká druhová rozmanitost lesních porostů je dána historickým odlesněním regionu. Celá oblast tedy byla v dávné historii druhotně zalesněna. Aktuálně je z PR Klánovický les-Cyrilov uváděno 451 druhů vyšších rostlin (KURAS 2008).

KURAS (2008) uvádí pro PR Klánovický les-Cyrilov 47 biologicky cenných druhů.

Z invazních a nepůvodních rostlin se v území vyskytují zejména *Impatiens parviflora* (rozšířena téměř v celém území, *Quercus rubra*, *Prunus serotina* (postupně se šíří zvláště ze severních částí části I. rezervace).

KUBÍKOVÁ (2005) uvádí: „Rozsáhlý lesní komplex tvoří chudé bory a doubravy na písčitých půdách. Na suchých písčitých místech roste biková doubrava (*Luzulo albidiae-Querceium*) s hojnou kostřavou ovčí (*Festuca ovina*) a metličkou křivolakou (*Avenella flexuosa*), na bohatších hlinitých půdách roste černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*) místy s výskytem lilie zlahohlávku (*Lilium martagon*), medovníku velkokvětého (*Mellitis melissophyllum*) či kostřavy různolisté (*Festuca heterophylla*), na podmáčených polohách bezkolencová doubrava (*Molinio arundinaceae-Quercetum*) s dominantní vysokou trávou bezkolencem rákosovitým (*Molinia arunainaea*). V tomto typu lesa se vyskytuje v okolí Prahy vzácná bříza pýřitá (*Betula pubescens*) a ojediněle i prha arnika (*Arnica montana*)

či hadí mord nízký (*Scorzonera humilis*). Místní relativní chladné klima umožňuje výskyt některých druhů vyšších poloh, jako je kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*), devětsil bílý (*Petasites albus*), pěrnatec horský (*Lastrea limbosperma*) či třtina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*). Zamokřené tůňky kolem trati zarůstají rašeliníkem bodlavým (*Sphagnurn cuspidatum*). Na tyto mokřadní biotopy je dále vázán výskyt rdesna vzplývavého (*Potamogeton natans*), smldníku bahenního (*Peucedatum palustre*), violky bahenní (*Viola palustris*), kozlíku dvoudomého (*Valeriana dioica*), suchopýru úzkolistého (*Eriophorum angustifolium*), ostřice nedošáchoru (*Carex pseudocyperus*) či o. osténkaté (*C. echinata*)“.

VÁŇA (2010) uvádí k výskytu společenstva *Molinio arundinaceae-Quercetum* (bezkolencová březová doubrava) pro část pod hájovnou Nové Dvory (studované území pokrývá plochy plánovaného golfového hřiště a zasahuje východní polovinu rezervace v části I. pod hájovnou Nové Dvory) – bezkolencová březová doubrava je unikátním společenstvem na území Prahy (fragmenty se vyskytovaly dříve údajně ještě v Kunratickém lese), navíc se vyskytuje dnes již velmi vzácně pouze na několika nečetných lokalitách v rámci území Čech a Slezska. Klánovický les představuje v rámci celé republiky jednu z mála lokalit, kde je bezkolencová doubrava s bezkolencem rákosovitým (*Molinia arundinacea*) a břízou pýřitou (*Betula pubescens*, na území Prahy se tento druh rašelinišť vyskytuje ještě ojedinele pouze v Milíčovském háji) typicky a navíc velkoplošně vyvinuta.

Mechorosty

Zvláštěností Klánovického lesa jsou v rámci Prahy unikátní rašelinné mokřady. Na silně podmáčených místech se vyvinuly porosty s dominancí mechů z rodu *Sphagnum* blízké vegetaci svazu *Sphagno recurvi-Caricion canescentis*. Vzhledem k tomu, že se jedná o sukcesní stádia dříve narušených půd, má tato vegetace také blízko k asociaci *Juncetum effusi*. Na území Klánovického lesa na rašelinných půdách byla zaznamenána vzácná játrovka *Riccardia incurvata* (Kotlaba 1995). Významné je území rozsáhlými porosty rašeliničů v několika druzích – jedná se o nejrozsáhlejší porosty těchto mechů v Praze. (ŘEZÁČ 2005)

KUBÍKOVÁ (2005) uvádí vzhledem k místnímu relativně chladnému klimatu výskyt některých druhů vyšších poloh, jako je kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*), devětsil bílý (*Petasites albus*), pěrnatec horský (*Lastrea limbosperma*). (autor – potvrzeno terénním šetřením 2010)

VÁŇA (2010) uvádí (pro lokalitu jižně pod Hájovnou Nové Dvory; studované území pokrývá plochy plánovaného golfového hřiště a zasahuje východní polovinu rezervace v části I. pod hájovnou Nové Dvory) nálezy celkem 38 druhů mechorostů, z toho 2 játrovky a 36 mechů; výskyt 6 druhů mechorostů (dříve v literatuře jako jediné druhy v lokalitě uváděné) se podařilo ověřit. Zbývajících 30 druhů mechů a obě játrovky nebyly dosud z lokality uváděny. Vzhledem k tomu, že zkoumané území není topograficky, geologicky a geomorfologicky předurčeno k výskytu specifických, ojedinele se vyskytujících druhů (substrát není bazický, nevyskytují se zde žádné skalní útvary, výskyt či spíše absenci epifytických mechorostů ovlivňuje pražská aglomerace), je tento počet značně vysoký a pro Prahu zcela výjimečný. V lesních společenstvech na území Prahy (většinou se jedná o teplomilné doubravy apod.) nalezneme nejvýše 20–25 druhů mechorostů (pokud se v nich, podobně jako na této lokalitě, nevyskytují skalní partie či větší kameny, na kterých se mohou vyskytnout další, epilithické druhy); z tohoto hlediska je uvedená lokalita (a celý komplex lesních společenstev mezi Prahou-Běchovicemi a Úvaly) zcela unikátní z hlediska bryoflóry. Zjištěný počet 38 druhů je značně vysoký i z pohledu celé střední Evropy; ani lesní komplexy v podhorských oblastech obvykle nehostí tak velký počet druhů. Navíc se jedná o jedinou lokalitu na území Prahy a jednu z mála lokalit ve středních Čechách, kde se ještě v současné době vyskytují rašeliničky

(navíc 4 druhy). Luční rašeliniště v Praze-Motole, které v minulosti mohlo z tohoto hlediska (výskyt rašeliníků) zkoumané lokalitě konkurovat, ustoupilo bytové zástavbě. (VÁŇA 2010)

Z hlediska výskytu mechorostů a jejich synuzií má převážná část území charakter shodný s podhorskými a horskými lesy, **což je unikátní jev v dané nadmořské výšce a samozřejmě na území Prahy**. S obdobnou, takto druhově zastoupenou a optimálně vyvinutou bryoflorou se nesetkáme na žádné další lokalitě na území Prahy a zcela výjimečně i v celých středních Čechách, kde je značně snížen podíl lesních biotopů vůbec (v souvislosti se zemědělským obděláváním půdního fondu). (VÁŇA 2010)

Mykoflóra

Houbami zájmového území se zabývali především SVRČEK (1985) a LANDA (1985, 1986, 1987, 1988). Tyto výzkumy přinesly informace o výskytu bohatého společenstva hub v celém Klánovickém lese, zejména však v partiích acidofilních doubrav.

Řezáč 2005 uvádí popis vegetace zvláště pro část I. v místě plánovaného golfového hřiště: Ze vzácných lupenitých hub lze zmínit křehutku orobincovou (*Psathyrella typhae*), třepenitku pomněnkovou (*Hypholoma myosotis*), mykorhizní pavučinec malachitovitý (*Cortinarius malachoides*), p. šupinonohý (*C. pholideus*), p. ředkvičkovitý (*C. raphanoides*), p. tuhý (*C. rigidus*), pavučinec míhavý (*C. vibratilis*), šťavnatku zlatou (*Hygrophorus aureus*), špičku dubomilnou (*Marasmius quercophilus*), vláknici mokřadní (*Inocybe acutella*), vláknici Boltonovu (*I. boltonii*), kalichovku hvězdovýtrusou (*Omphaliaster asterosporus*), kulháček příživný (*Claudopus parasiticus*), mykorhizní holubinku chromovou (*Russula claroflava*), h. Kavinovu (*R. kavinae*), h. maličkou (*R. minutula*), h. Zvárovu (*R. zvaraee*), mizející čirůvku zelánku (*Tricholoma auratum* = *T. equestre*) a z hřibovitých - hřib příživný (*Pseudoboletus parasiticus*), který parazituje na plodnicích pestřeců, mykorhizní hřib siný (*Gyroporus cyanescens*) a měďovník rubínový (*Chalciporus rubinus*). (ŘEZÁČ 2005)

FAUNA

Prostor Klánovického lesa pro svoji celkovou výjimečnost leží ve středu zájmu biologů od nepaměti. Bylo zde provedeno vysoce nadprůměrné množství biologických průzkumů, inventarizací, apod. Velká část prací posledních let byla prováděna v prostoru výstavby plánovaného golfového hřiště v lokalitě jižně pod Hájojnou Nové Dvory, která zasahuje východní polovinu rezervace v části I. pod hájojnou Nové Dvory. Výskyt druhů nalezených právě v této lokalitě potenciálního golfového hřiště pro některé skupiny organismů (např. blanokřídlý hmyz, motýly) není, vzhledem k jejich mobilitě a velkému akčnímu rádiu, prostorově omezen pouze na tuto studovanou lokalitu, **a lze předpokládat výskyt velké části těchto druhů i v ostatních částech Klánovického lesa, resp. rezervace.**

Měkkýši (Mollusca)

Systematičtější malakologický výzkum Klánovického lesa provedla JUŘIČKOVÁ (1995, 1996). Vzhledem ke kyselému podloží je Klánovický les pro tuto skupinu bezobratlých živočichů, kteří pro stavbu své schránky většinou potřebují uhličitán vápenatý, poměrně nepříznivým prostředím. Přesto však byly přímo v zájmovém území zaznamenány některé citlivější lesní druhy vyhýbající se souvislé zástavbě (*Euconulus fulvus*, *Malakolimax tenellus*). K takovým druhům patří i *Acanthinula aculeata* zjištěná na západním okraji území. Ve východní části Klánovického lesa se na živinami bohatších místech rozšířila expanzivní páskovka hajní (*Cepaea nemoralis*). (ŘEZÁČ 2005)

Pavouci (*Araneae*)

BUCHAR (2005) uvádí výskyt 27 druhů, z nichž pět bylo bioindikačně významných. Uvádí nálezy druhů *Alopecosa aculeata*, *Cercidia prominens*, *Walckenaeria corniculans*, *Xysticus luctator*, vzácný *Alopecosa schmidtii*. U druhů *Alopecosa aculeata* a *Alopecosa schmidtii* je dle katalogu BUCHAR & RŮŽIČKA 2001: *Catalogue of Spiders of the Czech Republic* vyjádřen výhradně heslem „Climax“, čímž je znázorněno, že je u daných druhů známa vysoká preference stanovišť blízkým původním přírodním poměrům.

Z výše uvedeného vyplývá, že území, z kterého byl vzorek pavouků určených k jeho bioindikačnímu hodnocení odebrán, vykazuje vysoké zastoupení těch druhů, které lze považovat pro tento účel za významné. V běžném hospodářsky využívaném lese je takových druhů zastoupeno velice málo. Často jde o náhodný výskyt, odpovídající nízkému počtu jedinců. Pravděpodobnost jejich nalezení je blízká nule. Nález pěti druhů je proto velice pozoruhodný a svědčí o poměrně vysoké kvalitě sledovaného chráněného území, které zde plní funkci biokoridoru. Neboť tvoří součást refugií původní lesní fauny Polabí. A to nejen pokud jde o pavouky. Pavouci jsou zde využiti jen jako bioindikačně dobře využitelná skupina živočichů. Přitom právě na území Polabí je extrémně snížen podíl lesních biotopů ve prospěch zemědělsky obdělávané půdy. Zejména pak je zde nízký podíl takových lesních stanovišť, které se vyznačují vysokým podílem původní fauny. (BUCHAR 2005)

ŘEZÁČ (2005) uvádí, že z arachnologického hlediska je velice pozoruhodný mokřad v těsné blízkosti železniční trati poblíž křížení s Blatovským potokem (dílní plocha č. 4) vzniklý na místě zrušeného rybníka Chobot (Nohavička. Zde byly na mokřadní vegetaci zaznamenány vzácné snovačky *Rugathodes instabilis* a *Theridion nigrovariegatum*, pavučenka *Dismodicus elevatus*, křížáček pobřežní (*Theridiosoma gemmosum*) a ve vodní vegetaci vodouch stříbřitý (*Argyroneta aquatica*). Jako arachnologicky velice významné se dále ukázaly být xerothermní písčité biotopy na západním okraji Klánovického lesa. Zde byla zaznamenána řada vzácných teplomilných a suchomilných druhů (ostník *Ero aphana*, pavučenky *Acartauchenius scurrilis* a *Panamomops inconspicuus*, skálovka *Zelotes aeneus*, běžníci *Ozyptila scabricula* a *Xysticus acerbus*, skákavka *Pseudicius encarpatus* či slíďák *Alopecosa schmidtii*). Zajímavou arachnofaunu hostí i místní kupová mraveniště druhů rodu *Formica* (např. vzácná plachetnatka *Centromerus serratus* a pavučenka *Mecopisthes silus*). Za zmínku ještě stojí výskyt pokoutníka zemního (*Coelotes terrestris*), běžného druhu, který je však díky špatné migrační schopnosti indikátorem lesů s dlouhou kontinuitou. Tento druh je v Klánovickém lese oproti příbuznému druhu *Coelotes inermis* velice vzácný, zatím byl nalezen pouze v západní části poblíž soutoku Blatovského potoka a jeho pravostraného přítoku (mimo rezervaci).

Pozoruhodný je fakt, že ochranařsky nejvýznamnější arachnofauna byla zaznamenána, podobně jako v případě např. motýlů a blanokřídlého hmyzu, na nelesních biotopech, které na území patrně přežívají z dob menšího zalesnění území. (ŘEZÁČ 2005))

Řezáč (2005) uvádí, že v Klánovickém lese se **díky jeho rozsáhlosti a tím i schopnosti izolovat vnitřní biotopy od eutrofizované a synantropizované krajiny, která ho obklopuje**, zachovala pozoruhodná arachnofauna oligotrofních až mezotrofních biotopů. **V rámci pražské přírody jsou výjimečná především drobná rašeliniště** hostící řadu vzácných a pro tyto biotopy charakteristických druhů (např. plachetnatka *Maro minutus* a pavučenka *Diplocephalus permixtus*).

Sekáči (*Opiliones*)

Řezáč (2000) uvádí ze zajímavějších druhů na zdejších drobných rašeliništích zjištěny vlhkomilné žláznatky *Paranemastoma quadripunctatum* a *Mitostoma chrysomelas* a na lesní

vegetaci epifytický druh *Lacinius dentiger*. V části mimo rezervaci u PP Prameniště Blatovského potoka byly zjištěny např. druhy *Nemastoma lugubre*, *Lacinius ephippiatus* a *Rilaena triangularis*.

Motýli (*Lepidoptera*)

Zvláště díky rozsáhlosti a nenarušenosti území se zdejší fauna motýlů ukázala být ochránářsky vysoce hodnotná. Z chráněných druhů zde byl zjištěn batolec červený (*Apatura ilia*), b. duhový (*A. iris*), bělopásek topolový (*Limenitis populi*) a otakárek fenyklový (*Papilio machaon*). Z indikačně nejvýznamějších druhů označovaných jako indikátory 1. stupně zde bylo zaznamenáno osm druhů. Pozoruhodný je fakt, že u většiny z nich se nejedná o lesní druhy ale spíše o druhy nelesních mokřadů. Jmenovitě makadlovka *Syncopacma larseniella* žije na štírovníku bahenním na mokřících ostricových loukách, obaleč totenový (*Eupoecilia sanguisorbana*) a modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*) na krvavci totenu na bezkolencových lukách, travařík velký (*Schoenobius gigantellus*) a pravokřídlec pobřežní (*Leucania obsoleta*) na rákosu obecném v zachovalých rákosinách, píďalka zejkaná (*Anticollis sparsata*) na vrbovce obecné na okrajích podmáčených křovin. Zdá se tedy, že ochránářsky nejhodnotnější složkou fauny motýlů Klánovického lesa jsou druhy mokřadů přežívajících zde na lesních světlinách. Zmíněný modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*) je jako ohrožený druh zemí Evropské unie monitorován v rámci programu Natura 2000. (ŘEZÁČ 2005)

Mnohonožky (*Diplopoda*)

KOCOUREK (2003) udává výskyt bohatého společenstva mnohonožek Klánovického lesa (20 druhů), které reprezentuje rozsáhlejší lesní komplex s podmáčeným lemem a ekotonem přecházejícím ve zrašelinělou louku a mokřad s rozptýlenou zelení. V lese se nalézají zčásti rákosiny (bývalé golfové hřiště) a zbytky rašeliniště (U trati poblíž železniční stanice Klánovice).

Lokalita obsahuje některé významné nebo vzácné druhy, význačný je vliv středního Polabí, odkud sem zasahují okrajem svého areálu dva druhy mnohonožek.

Trachysphaera costata (svinule) – ojediněle v Praze s výjimkou Českého krasu, vzácný živočich vázaný na prosvětlená lesní stanoviště

Polyzonium germanicum (chobotule oranžová) – jediná pražská lokalita druhu, jehož areál leží východně a severně od Prahy. Častější v Polabí, Českém ráji, Krkonoších, Jizerských horách.

Mastigophorophyllon saxonicum (hrbule) – tvoří malé populace, často bez nálezů samců, ve stinném až vlhkém prostředí. Zatím jediná lokalita v Praze.

Cylindroiulus britannicus – středně velká mnohonožka, jen jedna nalezená larva druhu, který invaduje na lokality s vlivem lidské činnosti. Invazní druh.

Rossiulus vilnensis – vzácná mnohonožka vlhkých lemů a krajů mokřad. Jediná lokalita v Praze. Vliv středního Polabí. Synantropní a hemisynantropní druh. Expanzivní, množství nových lokalit po roce 2000 s masovým výskytem.

5 druhů řádu *Chordeumatida* (hrbule) indikuje přírodně zachovalé prostředí. Výskyt svinule *Trachysphaera costata* vyznačuje lesy zachovalé dlouhou dobu na původním místě. Minimální výskyt druhů šířících se přes synantropní stanoviště: *Cylindroiulus britannicus* a *Polydesmus inconstans*.

Výzkum mnohonožek Klánovického lesa byl proveden V. KOCOURKEM a některé jeho výsledky byly publikovány v časopise Muzeum a současnost (ŘEZÁČ & STRNADOVÁ 2001). Ze zajímavějších druhů byla např. na zdejších drobných rašeliništích zjištěna např. vlhkomilná svinule *Trachysphaera costata*. Z hlediska fauny mnohonožek cenné rašeliniště se nachází i

v části severně od soutoku Blatovského potoka s jeho pravobřežním přítokem (viz následující seznam). (dle ŘEZÁČ 2005)

Úplný seznam druhů mnohonožek zjištěných pomocí metody zemních pastí na rašelinném mokřadu mezi Blatovským potokem a jeho pravobřežním přítokem poblíž jejich soutoku (mimo rezervaci, jižně pod hájovnou Nové Dvory, dnes PP Prameniště Blatovského potoka). (ŘEZÁČ 2005 dle KOCOUREK unpubl.).

Haasea flavescens

Julus scandinavus

Leptoiulus proximus

Mastigona bosniensis

Mastigophorophyllon saxonicum – vzácný druh

Melogona voigti

Ophiulus pilosus

Polydesmus complanatus

Polydesmus denticulatus

Polyzonium germanicum – vzácný element polabské fauny, jediná lokalita v Praze

(dle ŘEZÁČ 2005)

Blanokřídlý hmyz (Hymenoptera)

Na území Klánovického lesa byl proveden Z. Pádrem (1990, 1992, 1993). Z významných druhů byly zaznamenány z pilatkovitých v Čechách velice vzácná *Nematus wahlbergi*, z žahadlových včely *Andrena ferox*, *A. fulva*, *A. lathyri*, *A. mitis*, parazitická *Nomada villosa*, *Hylaeus rinki*, pačmelák *Psythirus sylvestris*, chladnomilná lesní včela *Osmia uncinata*. Podle exemplářů z této lokality byla popsána hrabalka *Arachnospila bohembabnormis*. (dle ŘEZÁČ 2005)

Ve srovnání se stavem dokumentovaným předchozími výzkumy je konstatován markantní úbytek vzácných teplomilných druhů vázaných na osluněné plochy s přístupným písčitém substrátem. Příčina je spatřována v zarůstání původně bezlesích písčitých biotopů dřevinami. (dle ŘEZÁČ 2005)

STRAKA (2009) sledoval skupinu *Hymenoptera Aculeata*. Celkový zjištěný počet druhů ze skupiny *Hymenoptera Aculeata* zjištěných v Klánovickém lese jako celku a zvláště na plochách plánovaného golfového hřiště je jednoznačně nadprůměrný. Bylo zjištěno 22,5 % všech druhů dosud zaznamenaných v Čechách (1016), a tedy 18,5 % všech druhů známých z České republiky (1238). Pro tyto druhy je tedy zkoumané území jejich životním prostorem.

Dle STRAKY (2009) bylo sledované území (celý Klánovický les + PR Cyrilov a zvláště část plánovaného golfového hřiště) shledáno jako jednoznačně nadprůměrné ve všech hodnotících kriteriích – celková diverzita, druhová skladba, včetně vysokého počtu zákonem chráněných druhů a včetně druhu *Chrysis clarinicornis* v rámci České republiky zcela unikátního. Takovéto nadprůměrně hodnocené území je bezpochyby cenné, a proto stojí za zachování v nezměněném stavu. Neuvážené narušení biotopu by mohlo způsobit velké negativní změny v druhové skladbě, což se týká zákonem chráněných druhů i druhu pro ČR unikátního. Narušení takovéto lokality by tedy mohlo způsobit v krajním případě i vyhubení druhu *Chrysis clarinicornis* v České republice (na lokalitě Blatov byl v roce 2005 odchycen 1 exemplář zlatěnky druhu *Chrysis clarinicornis*). Tento druh je specialisty hodnocen jako velmi vzácný v celé Evropě. Nález druhu *Chrysis clarinicornis* je tedy zcela unikátní. Jedná se o dosud jediný nález v celé ČR! I tento nález řadí Blatov a okolí mezi nadprůměrné a významné lokality. (STRAKA 2009)

Zjištěný počet ohrožených druhů vykazuje téměř standardní poměr zvýšený přibližně 3x.

Podle tohoto hlediska se tedy také jedná o lokalitu nadprůměrnou a tedy kvalitní. (STRAKA 2009):

CR – 2 druhy: VESPOIDEA: *Allodynerus rossii*, *Stenodynerus chevrieranus*

EN – 12 druhů: APOIDEA: *Andrena mitis*, *Epeoloides coecutiens*, *Gorytes fallax*, *Hylaeus rinki*, *Mimesa bruxellensis*, *Nomada villosa*, *Oxybelus argentatus*, *Trypoxylon beaumonti*; VESPOIDEA: *Allodynerus delphinalis*, *Anoplius caviventris*, *Discoelius dufourii*, *Euodynerus quadrifasciatus*

VU – 21 druhů: APOIDEA: *Andrena clarkella*, *Andrena lathyri*, *Cerceris quadrifasciata*, *Crossocerus binotatus*, *Harpactus tumidus*, *Hylaeus cornutus*, *Hylaeus difformis*, *Lasioglossum majus*, *Lestica subterranea*, *Melitta tricincta*, *Nomada ferruginata*, *Osmia uncinata*, *Passaloecus borealis*; VESPOIDEA: *Arachnospila abnormis*, *Auplopus albifrons*, *Dipogon subintermedius*, *Dolichovespula norwegica*, *Episyron albonotatum*, *Polistes nimpha*, *Priocnemis parvula*; CHRYSIDOIDEA: *Pseudomalus violaceus*

Na sledovaném území bylo zaznamenáno 13 zákonem chráněných druhů (zákon č. 114/1992 Sb.). Bylo zaznamenáno 12 druhů čmeláků (*Bombus* spp.) a 1 druh mravence rodu *Formica*. Dvanáct druhů čmeláků je neobvykle vysoký počet těchto chráněných druhů.

Brouci (dle ŘEZÁČ 2005)

Brouci – drabčící, kovařící, tesařící (*Coleoptera* – *Staphilinidae*, *Elateridae*, *Cerambycidae*, *Anthribidae*, *Bruchidae*, *Urodontidae*)

Brouky těchto čeledí Klánovického lesa se zabývali např. Strejček (2000, 2001) či Boháč (1985). Za zmínku stojí např. výskyt drabčička *Stenus fornicatus* a *Mycetoporus brucki* či kovaříků *Pseudanostirus globicollis*, *Calambus bipustulatus* a *Ampedus triangulum*.

Brouci – střevlíci (*Coleoptera* – *Carabidae*)

Výzkum střevlíkovitých brouků rašelinných biotopů Klánovického lesa má dlouhou tradici (mj. Havelka 1948, Pulpán 1986, Kůrka 1992). Kromě jiného zde byli zjištěni vzácní střevlíčci *Bembidion humerale*, *B. doris*, *Acupalpus dubius*, *Amara famelica*, *Pterostichus angustatus*, *P. rhaeticus*, *Europhilus gracilis*, *Trechus rubens* a *Patrobus septentrionis*.

Brouci – nosatci (*Coleoptera* – *Curculionidae*)

Nosatci Klánovického lesa se podrobně zabýval J. Strejček (1986, 1992, 2001). Během výzkumů rašelinných mokřadů zde zjistil např. vzácné druhy *Thryogenes scirrhosus*, *Pelenomus waltoni* a *P. quadrituberculatus*.

Během těchto dlouholetých podrobných výzkumů nebyli v celém komplexu Klánovických lesů nalezeni zástupci rodu *Acales*. Jedná se o drobné bezkřídle druhy žijící na větévkách na zemi. Vzhledem ke špatné migrační schopnosti nejsou patrně schopni překonávat větší vzdálenosti. Proto jsou považováni za spolehlivé indikátory lesů s dlouhou kontinuitou. Ve světle těchto výzkumů se tak Klánovické lesy jeví jako „druhotné“. (toto je však nutno chápat v historickém kontextu, kdy odlesněné území bylo po třicetileté válce zcela ponecháno sukcesi a přirozenými pochody došlo k jeho opětovnému zalesnění – pozn. autora plánu péče)

Brouci – mandelinky (*Coleoptera* – *Chrysomelidae*)

Mandelinkami Klánovického lesa se podrobně zabýval J. Strejček (1986, 1992, 2000). Během výzkumů rašelinných mokřadů zde zjistil např. vzácné druhy *Chrysomela lapponica* a *Altica aenescens*, potravně vázané na břízu pýřitou, či rákosníčky *Donacia versicolore* a

Plateumaris braccata.

Obojživelníci (Amphibia) (dle ŘEZÁČ 2005)

Vzhledem k hojnému zastoupení mokřadních biotopů patří Klánovické lesy k jedné z nejvýznamnějších lokalit obojživelníků v Praze. Jejich zdejší výskytem se zabývali M. ČIHAŘ (1993), P. HARCUBA (1986), K. KEROUŠ (1996) a M. ŘEZÁČ a V. STRNADOVÁ (2001). Zjištěno zde bylo celkem 8 druhů, které jsou kromě skokana hnědého (*Rana temporaria*) chráněny zákonem. Jako nejvýznamější biotopy pro obojživelníky se jeví jezírka podél železniční trati. V PP Prameniště Blatovského potoka byl nalezen skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), ropucha zelená (*Bufo viridis*) a u železniční trati poblíž jeho jihozápadního okraje v mokřadu na místě zrušeného rybníka Chobot (Nohavička; dílčí plocha č. 4) čolek velký (*Triturus cristatus*).

Plazi (Reptilia)

Výskytem plazů v Klánovickém lese a jeho okolí se zabývali HARCUBA (1986), K. KEROUŠ (1996) a ŘEZÁČ a STRNADOVÁ (2001). Zjištěno zde bylo celkem 5 druhů, všechny jsou chráněné zákonem. Užovka hladká byla nalezena pouze na suchém písčitém pahorku na západním okraji lesa, užovka obojková se vyskytuje v okolí vodních ploch přímo v lesním komplexu. Na lesních světlinách se vyskytuje ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a slepýš křehký (*Anguis fragilis*).

Savci (Mammalia)

Výskytem savců v Klánovickém lese a jeho okolí se zabývali HANZAL (1993) a ŘEZNIČEK (1988). Tyto výzkumy však nezahrnovaly řád letounů, který obsahuje téměř všechny ochrannářsky významné druhy. Lokalizace jejich populací v rámci Klánovického lesa není v citovaných pracích uvedena.

Hmyzožravci: rejsek obecný (*Sorex araneus*), rejsek malý (*Sorex minutus*), krtek obecný (*Talpa europaea*), ježek západní (*Erinaceus europaeus*)

Zajíci: zajíc polní (*Lepus europaeus*), králík divoký (*Oryctolagus cuniculus*)

Hlodavci: myšice lesní (*Apodemus flavicollis*), m. křovinná (*A. sylvaticus*), norník rudý (*Clethrionomys glareolus*), hryzec vodní (*Arvicola terrestris*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*)

Šelmy: lasice kolčava (*Mustela nivalis*), kuna skalní (*Martes foina*), liška obecná (*Vulpes vulpes*)

Sudokopytníci: srnec (*Capreolus capreolus*), prase divoké (*Sus scrofa*)

Kuras (2008) uvádí v území 32 druhů savců.

Stavy lovné zvěře srnčí byly v minulosti vysoké (PP 2000–2009) a jsou vysoké i současnosti.

Ptáci

Ptáci tvoří nejpočetnější skupinu – 74 aktuálně zjištěných druhů z 84 uváděných (Kuras 2008, Řezáč 2005). Celkem 55 druhů ptáků v oblasti Kunratického lesa pravidelně hnízdí (Kuras 2008).

Vyskytují se zde především běžné druhy ptáků, výskyt řady zákonem chráněných druhů uváděných v práci Řezáče (2005) je možno charakterizovat jako ojedinělý, řada druhů přímo v zájmovém území nehnízdí, ale pravděpodobně se vyskytuje při lovu a sběru potravy, např. krahujec obecný (*Accipiter nisus*), jestřáb lesní (*A. gentilis*), pušтік obecný (*Strix aluco*), kalous ušatý (*Asio otus*), vzácně sýček obecný (*Athene noctua*). Za nejcennější druhy lze z

hlediska ptáků považovat ty, které jsou vázány na staré dřeviny, tj. datel černý (*Dryocopus martius*), žluna zelená (*Picus viridis*) a ž. šedá (*P. canus*), v okrajových částech strakapoud malý (*Dendrocopos minor*). Z pěvců stojí za zmínku hnízdění žluvy hajní (*Oriolus oriolus*), lejska šedého (*Muscicapa striata*) a z posledních let také výskyt krkavce velkého (*Corvus corax*).

ÚSES

Území je součástí územního systému ekologické stability, celé území je uprostřed funkčního nadregionálního biocentra s názvem Vidrholec (NRBC Vidrholec; reg. č. 5, identifikace biocentra 008401/0001). Západně na toto NRBC navazují stejnojmenná NRBC Vidrholec (reg. č. 5, identifikace biocentra 009901/0001), jižně NRBC Vidrholec (reg. č. 5, identifikace biocentra 011001/0001) a východně NRBC Vidrholec (reg. č. 5, identifikace biocentra 910201/0001).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

Historie

Území má i svoji významnou archeologickou hodnotu. Celé území Klánovického lesa bylo hustě osídleno. V roce 1346 je zde vzpomínána vesnice Hol, kterou připomíná po jejím zániku v jejím místě zřízený rybník Hol, uvedený ještě v josefinském katastru z r. 1785. V místě zvaném Vidrholec (je uvedeno v lesnické porostní mapě v příloze) pak existovala vesnice Lhota nad Úvalem, kde byl dokonce dřevěný a ve 14. stol. pak zděný kostel sv. Václava. Tato ves patřila k tvrzi Květnice (první zmínka z r. 1352). V roce 1558 je však již označena jako zpustlá. Nejstarší vesnice Slavětice pak pochází z roku 1227 v části lesa Blatov. Po těchto vesnicích nezůstaly žádné nadzemní zbytky staveb. Další takovou vesnicí byla vesnice Žák, která patřila pod tvrz Jirny a připomíná se, že obyvatelé této vesnice přispěli v roce 1563 na výrobu menšího zvonu v kostele v Jirnech. Poslední zmínka o této obci je z roku 1615, kdy zde Tomáš z Proseče a na Jirnách přiznává 26 poddaných. Vesnice zanikla během třicetileté války a traduje se, že byla vypálena švédským vojskem. Jméno vesnice připomínal rybník Žák, uváděn byl ještě v josefinském katastru z r. 1785. Po této vesnici je řada patrných zbytků staveb, nejcennější je kamenem roubená studna na trase dnešní naučné stezky. Dále je z okolí Klánovic vzpomínána vesnice Slavětice (byla v okolí dnešní myslivny Nové Dvory v části Blatov), a to ze zmíněných vesnic nejdříve (1227). Tato vesnice také ve třicetileté válce zanikla.

Ve třicetileté válce uvedené vesnice zanikají, na jejich místě a na místě polí, které vesnice obklopovaly, vzniká souvislý les. Za panství Lichtensteinů (patřila jim většina pozemků Klánovického lesa) zde působil známý český lesník J. Wachtl, z jeho doby pochází i zařízení tohoto lesa, základní rozdělovací síť cest a průseků, dodnes užívaná. V roce 1845 zde byla dána do provozu železniční trať Praha-Olomouc, v důsledku výstavby tratí zde byly vypuštěny rybníky Slavětický, Holský a Žák. Zbytky těchto rybníků jsou dodnes v terénu patrné. V roce 1874 zde odkupuje 225 jiter pozemků pražský podnikatel Václav Klán, který zde zakládá v roce 1878 novou osadu, po něm nazvanou Klánovice. Klánovice se pak postupně stávají významnou rekreační oblastí pro Prahu. Je zde zbudována řada vil, často velmi honosných, vznikají zde i lázně (1924), založené stavitelem Rudolfem Utěšitelem, který se podílel i na úpravě přilehlého lesa sítí cest, používaných pro procházky návštěvníků. V roce 1911 je postavena kaple sv. Matky Boží, zavedeno osvětlení a otevřena pošta. Již v roce 1883 byla postavena železniční zastávka Jirny. Od 28. října 1920 jsou Klánovice samostatnou obcí. V současné době ovlivňuje prostředí Klánovického lesa a jmenovitě i PR Klánovický les

provozování jezdeckého sportu. Z novějších staveb je v Klánovickém lese také televizní retranslační věž.

(dle PP 2000–2009)

Díky historickým nálezům některých reliktních rostlin (např. *Carex buxbaumii*) lze usuzovat, že mokřady v širším slova smyslu by v této oblasti mohly mít kontinuitu již od počátku holocénu. Místní příroda však procházela vývojem, usměrňovaným pravděpodobně již od pravěku (Anonymus) lidskou činností. Ve středověku byla na území dnes nejrozsáhlejšího lesního komplexu v Praze mozaika vesnic, luk, pastvin, polí a rybníků (Strejček 1986, 1992). Na okrajích rybníků a vodotečí a na zamokřených částech luk se patrně nacházely rašelinné biotopy, louky hostily bezkolencové trávničky a pastviny významnou suchomilnou a píscomilnou vegetací. V 15. století se vesnice začaly vylidňovat. Definitivní konec těchto osad znamenala třicetiletá válka. Neobdělávaná půda se postupně zalesnila. Na Müllerově mapě Čech z počátku dvacátých let 18. století je patrný již rozsáhlý lesní komplex. Některé rybníky a louky zde však zůstaly až do poloviny 19. století (např. mapy stabilního katastru 1 : 2880 z let 1841–1842). Stavba železniční trati Praha – Kolín (okolo roku 1842) znamenala pro Klánovický les významný zásah. Byly zrušeny zbylé rybníky, což vedlo k potlačení mokřadních ekosystémů. Ty však našly nové uplatnění v příkopech vyhloubených podél trati. Tam se dnes také soustřeďuje většina zdejších rašelinišť. Suchomilná a píscomilná vegetace bývalých pastvin se měla šanci udržet pouze na okrajích lesa, podél cest, nebo v místech s příliš mělkým půdním profilem.

Počátky biologického průzkumu Klánovického lesa spadají již do 19. století (viz REUSS, ČELAKOVSKÝ 1870). Ve 20. století se touto oblastí po botanické stránce podrobněji zabývali NEUHÄUSL a NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ (1966), HAŠKOVÁ (1992), ŘEZÁČ & ŠPRYŇAR (1999) a další. Ze zmíněných výzkumů lze usuzovat, že se zde v minulosti vyskytovaly z dnešního hlediska ochránářsky velice významné biotopy suchých písčitých pastvin (např. *Arnoseris minima*, *Plantago arenaria*, *Aira caryophylla*, *A. praecox*), podmáčených luk (např. *Dactylorhiza fuchsii*, *Eriophorum latifolium*, *Scirpus radicans*, *Carex tomentosa*, *C. lasiocarpa*, *Viola stagnina*, *Thesium ebracteatum*†) a rašelinných mokřadů (např. *Drosera rotundifolia*, *Comarum palustre*, *Pedicularis palustris* a *P. sylvatica*, *Juncus filiformis* a *Carex pulicaris*). Do dnešní doby se zachovaly pouze jejich značně druhově ochuzené zbytky.

(Řezáč 2005)

a) ochrana přírody

Managementové snahy ochrany přírody v péči o lesní porosty vlastník (LČR, s. p.) v minulých letech v podstatě neakceptoval a neprováděl.

b) lesní hospodářství

Hlavním záporem v minulosti byly nevhodné výsadby stanovištně i geograficky nepůvodních dřevin na většině plochy území a to i v době platnosti předchozího plánu péče v této dekádě byly na většině obnovovaných ploch realizovány výsadby borovice, modřinu dalších stanovištně nevhodných dřevin.

Do Lesního hospodářského plánu 1. 1. 2002 – 31. 12. 2011 nebyla opatření z plánu péče 2000–2009 zapracována a LHP byl zpracován víceméně stejně jako na okolní území. (PP 2000–2009). V rámci současně platného LHP bylo dosaženo kompromisního řešení v rámci některých porostů, v roce schválení plánu péče není ještě možné hodnotit výsledky reálného hospodaření v lesních porostech PR.

V chráněném území bylo v minulosti hospodařeno jako ve „standardním“ hospodářském lese. Tyto zásahy odporovaly péči o ochráněné území obecně a místně (např. složení výsadby) byly i v rozporu s předmětem ochrany toho území.

Škody z nevhodného lesnického hospodaření spočívají většinou v preferování jehličnatých dřevin (BO, MD). Značná část mlazin a tyčovin je dnes tvořena zde nepůvodní borovicí (v Klánovickém lese nepůvodní stejně jako smrk nebo modřín), modřínem a stejně tak nepůvodním červeným dubem (i téměř většina výsadeb během platnosti plánu péče 2000–2009 byla realizována borovicí, modřínem a dalšími stanovištně nevhodnými dřevinami). Při výsadbě kultur byla často užívána borovice. Málo byl vysazován dub (vzhledem k nutnému zastoupení v SLT), ojediněle lípa. Výchovné zásahy v porostech byly prováděny většinou ve prospěch jehličnatých dřevin. Nejbližší přirozenému složení lesních porostů jsou lesní porosty starší, vzniklé nejčastěji ještě před 2. světovou válkou.

c) myslivost

Škody zvěři byly v minulosti silně patrné na listnatých kulturách (PP 2000–2009). V určité míře je však činnost zvěře tím, že „prosvětluje porosty“ pro ochranu přírody, resp. udržováním biodiverzity užitečná. Regulace je však nezbytně nutná udržováním přiměřených stavů zvěře.

d) rekreace a sport

Vzhledem ke své poloze v bezprostřední blízkosti zástaveb je území poměrně hojně navštěvované a využívané pro rekreaci (sít' cest je hustá), pro venčení psů. Dále je území hojně využíváno cyklisty, houbaři a velkým problémem jsou jezdci na koních. Dochází zde k sešlapu půdy a vegetace, která je poškozována zvláště v okolí cest – zvláště okraje porostů jezdci na koních. Negativem je i volné pobíhání psů, kteří ruší zvěř a hnízdící ptáky.

Golf v Klánovickém lese

Golf se v Klánovicích začal hrát v roce 1937, kdy kníže Lichtenštejn věnoval Golf klubu Praha pozemky. Do začátku 2. světové války byla vybudována klubovna s restaurací a 6 hracích ploch dlouhých 200 m o šířce 50 m. V roce 1950, po nástupu komunistů, byl Golf club Praha zrušen a téměř dokončené golfové hřiště bylo zrušeno. Herní plocha byla zaorána a zalesněna. Po roce 1989 byl objekt klubovny vrácen obnovenému Golf klubu Praha s plánem obnovení golfového hřiště. (PETERKA 2010)

Záměr společnosti Forest Golf Resort Praha na vybudování golfového hřiště v Klánovickém lese.

Od roku 2004 společnost Forest Golf Resort Praha se snaží (jako investor) realizovat obnovení golfových drah a to ve dvou základních variantách – 18ti jamkové a 9ti jamkové. Vybudování golfových drah obnáší smýcení lesních porostů, vybagrování ploch do cca 80 cm hloubky, navážky náhradního materiálu, hnojení nových travních ploch, umělé zavlažování.

Prostor Klánovického lesa pro svoji celkovou výjimečnost leží (viz zvláště kap. 2.1) ve středu zájmu biologů od nepaměti. Bylo zde provedeno vysoce nadprůměrné množství biologických průzkumů, inventarizací, apod. Následně uvedené vědecké práce (např. ŘEZÁČ 2005, ČSE 2008, ČSE 2009, BUCHAR 2005, STRAKA 2009, EKOLA 2009, další viz kap. 4.2 Použité podklady a zdroje informací; citace zvláště v kap. 2.1) se shodují z ryze přírodovědeckého hlediska v názoru na zachování komplexu Klánovického lesa.

Při posuzování záměru je nezbytné důkladně zvážit otázku možného narušení přirozených pochodů a hydrického režimu plochy, jakožto stěžejního faktoru vzniku zdejších rostlinných a živočišných společenstev celého komplexu lesa (nejenom mokřadů a rašelinišť) a rezervace a také otázku požívání a působení chemických látek pro údržbu golfového hřiště. Kromě uvedeného je třeba se zabývat potenciálním vznikem světelného znečištění a také posouzením vlivu záměru na migrační prostupnost území (obojživelníci).

Návrh praktického opatření k usměrnění plánovaného využití území

Je možný potenciální střet s možným využitím části území určené územním plánem sídelního útvaru hl. m. Prahy (dále ÚPn SÚ HMP) jako plochy S02. V části přírodní rezervace a jejího ochranného území je územním plánem určeno využití plochy kategorií SO2 - Golfová hřiště, zeleň. Podle současně platných regulativů (Regulativy funkčního a prostorového uspořádání území hlavního města Prahy, schváleno usnesením ZHMP č.40/14 dne 14.9.2006, str. 11) je v tomto území umožněna výstavba golfového hřiště, včetně klubových zařízení, ale např. i výstavba parkovacích a odstavných ploch a vozidlových komunikací, výjimečně i služebních bytů nebo obchodních zařízení, zařízení veřejného stravování či malých ubytovacích zařízení sloužící k uspokojení potřeb území.

V rámci zpracovaného Vyhodnocení vlivů konceptu nového plánu na udržitelný rozvoj území (EKOLA 2009), které bylo zpracováno dle § 19 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. a jeho Přílohy 1 a §10 zákona č. 100/2001 Sb. se konstatuje, že v souvislosti s navrženou plochou k rekreaci lze očekávat významný negativní vliv na stanoviště 9190 - Staré acidofilní doubravy s dubem letním na písčitéch pláních.¹

Usnesením č. 24/17 Zastupitelstva hlavního města Prahy ze dne 28.2.2013 byla podpořena změna ÚP č. 1733/2000. Obsahem této změny byla změna funkčních ploch SO – sloužící oddechu a ploch LR – lesní porosty, pouze na plochy LR – lesní porosty. Funkční plochy SO – sloužící oddechu byly uvedenou změnou přeměněny na plochy LR – lesní porosty

d) těžba nerostných surovin

V malých lůmcích v dávné minulosti probíhala těžba písku. Ty jsou dnes zavodněné a částečně zazeměné.

e) jiné způsoby využívání

Nezjišťované zatížení mohly způsobit i výtoky kanalizace do porostů rezervace.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- LHP 1. 1. 2012 – 31. 12. 2021 (LHC Újezd n. Lesy)
- Vyhláška hl. m. Prahy č. 3/1991 sb. HMP, o zřízení oblastí klidu v hl. m. Praze a vyhlášení stavební uzávěry pro tyto oblasti (Modřanská rokle-Cholupice, Košíře-Motol, Klánovice-Čihadla)

---

¹

- Evropsky významná lokalita Blatov a Xaverovský háj (kód: CZ0110142),
- lesy na území rezervace jsou podle lesního zákona č. 289/1995 Sb. ZÁKON O LESÍCH, zařazeny do kategorie lesy zvláštního určení se zvýšenou funkcí rekreační

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

Území se skládá ze dvou částí: ze západní části a východní části.

Základní rozdělení území	
část I.	západní část území nepravidelného tvaru. Zahrnuje lesní i luční porosty
část II.	východní část území zhruba ve tvaru písmene <u>u</u> . Zahrnuje pouze lesní porosty

Dále je území rozděleno v rámci managementových opatření na několik dílčích částí – ploch.

Rozdělení na dílčí plochy				
číslo	název	plocha (ha)	popis	parcela
část I.				
1	Rašelinné loučky	2,5	Plocha na dvou částech. Luční společenstva s biotopy: T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky (as. <i>Sanguisorbo-Festucetum pratensis</i> – dle ŘEZÁČ & STRNADOVÁ 2001), T1.1 Mezofilní ovsíkové louky, M1.7 Vegetace vysokých ostřic Jedná se o plochu k rezervaci nově připojenou	k.ú. Běchovice: 1368/1, 1369, 1370/1, 1370/2, 1370/4, 1371/1, 1371/3, 1373/3, 1373/2, 1372 část k.ú.: Horní Počernice 4280
2	Louky u hájovny Nové Dvory	0,30	Rostlinná a luční společenstva s biotopy: M1.5 Pobřežní vegetace potoků, T1.5 Vlhké pcháčovité louky a dále mozaiky. Zřejmě bývalý sad. V současnosti nekosené louky Jedná se o plochu do rezervace nově připojenou	k.ú. Klánovice: 1119
3	Louky u JZ rohu	3,30	Luční společenstva s biotopy: T5.3 Kostřavové trávníky písčín, T6.1B Acidofilní vegetace efemér a sukulentů bez převahy netřesku výběžkatého a dále mozaiky, dále malá tůň s porosty mokřadních společenstev. Výskyt „Naturových“ modrásků a <i>Maculinea teleius</i> , z chráněných a ohrožených rostlin se zde vyskytují druhy <i>Iris sibirica</i> , <i>Iris pseudacorus</i> , <i>Salix rosmarinifolia</i> , <i>Carex hartmanii</i> , <i>Carex cespitosa</i> , <i>Isolepis setacea</i> , <i>Cnidium dubium</i> , <i>Potentilla alba</i> , <i>Serratula tinctoria</i> , <i>Gentiana pneumonanthe</i> , <i>Thalictrum lucidum</i> , <i>Trollius altissimus</i> , <i>Ophioglossum vulgatum</i> , <i>Pseudolysimachion maritimum</i> , <i>Dactylorhiza majalis</i> , <i>Vicia cassubica</i> (vše dle ŘEZÁČ&STRNADOVÁ 2001). Dále se zde vyskytuje ohrožený druh včerkovýtrusé houby <i>Geoglossum hirsutum</i> (ŘEZÁČ&STRNADOVÁ 2001). Jedná se o plochu do rezervace nově připojenou	k.ú. Klánovice: 1130 k.ú. Běchovice: 1408/2, 1408/1, 1408/3, 1410/11, 1410/7 část, 1407/1 část, 1407/2 část, 1410/5 část
4	Tůň a mokřad Nohavička	0,62	Na místě zrušeného rybníka Chobot. Podlouhlá tůň podél trati v JZ části (parcely p.č. 1128–1129) s	k.ú. Klánovice: 1128

	podél kolejí (bývalý rybník Chobot)		mokřadními společenstvy a s výskytem obojživelníků. Jedná se o pozůstatek bývalého rybníka zrušeného při stavbě železnice. Tůň je silně zarostlá a neprosvětlená, zarůstající a částečně již zazemněná. Tyto rašelinná a mokřadní společenstva jsou závislá na přímém oslunění a udržování silného prosvětlení okolních porostů, živočichové na tyto biotopy vázaní zase na dostatečném množství a hloubce vody v tůňích. V současnosti (jaro 2010) probíhá ve V. části prosvětlení břehových porostů.	
5	Tůň (rybníček) u hájovny Nové Dvory	0,025	Tůň v jižním rohu na hranici luk a lesa. V současnosti poměrně zastíněná okolním porostem. Jedná se o plochu do rezervace nově připojenou. O výskytu obojživelníků informace nejsou.	k.ú. Klánovice: 1116
6	Kanál s vodní vegetací	0,30	Kanál s vyvinutou vodní vegetací. Jedná se o plochu do rezervace nově připojenou	k.ú. Horní Počernice: 4217/4 část, 4221/2 část, 4112/5 část, 4218/5 část, 4218/6 část
7	Horní rybník Na Placinách a Dolní rybník Na Placinách	1,0	Soustava dvou rybníků s chovem ryb. Vhodné místo pro výskyt obojživelníků. V současné době jsou nevyhovující příliš strmé (až kolmé) břehy, minimální litorální pásmo, zastínění, rybí osádka. U Dolního rybníku malá stavba, zřejmě rybářského svazu	k.ú. Klánovice: 1159, 1157 část
8	Rybníček Na Placinách	0,15	rybníček s výskytem společenstva <i>Carex pseudocyperus</i> . V sousedství biotop L1 Mokřadní olšiny. Jedná se o plochu do rezervace nově připojenou	k.ú. Horní Počernice: 4113, 4117 část
9	Louka u PP Xaverovský háj	3,2	Luční společenstva s biotopy: T1.1 Mezofilní ovsíkové louky (sv. <i>Arrhenatherion elatioris</i> – dle ŘEZÁČ & STRNADOVÁ 2001). V současnosti kosené louky zřejmě 1×(2×) ročně Jedná se o plochu do rezervace nově připojenou	k.ú. Horní Počernice: 4220
10	Louka podél kanálu	9,0	Luční společenstva s biotopy: T1.1 Mezofilní ovsíkové louky, T4.2 mezofilní bylinné lemy. V současnosti kosené louky zřejmě 1×(2×) ročně Jedná se o plochu do rezervace nově připojenou	k.ú. Horní Počernice: 4217/4, 4217/1
11	Louka u rybníčku Na Placinách	0,7	Zarůstající louka Jedná se o plochu do rezervace nově připojenou	k.ú. Horní Počernice: 4114, 4117, 4115, 4116,
část II.				
12	Mokřady v příkopech podél trati		<i>Lesní půda</i> . Plocha na třech částech. Jedná se o mokřady těsně podél kolejí ze severní i jižní strany. Tyto rašelinná a mokřadní společenstva jsou závislá na přímém oslunění a udržování silného prosvětlení okolních porostů, živočichové na tyto biotopy vázaní zase na dostatečném množství a hloubce vody v tůňích. V současnosti (jaro 2010) probíhalo prosvětlení v mokřadech z jižní strany kolejí (nezjištěného plánovaného rozsahu)	k.ú. Újezd nad Lesy: 4444, 4483, 4475, 4462 (z jižní strany trati v ochranném pásmu: 4485, 4484, 4488, 4476, 4465)
13	Zbytky luční vegetace		<i>Lesní půda</i> . Zbytky luční vegetace s výskytem prhyrníky, hadího mordu nízkého, růže galské podél trati na severní i na jižní straně trati (severní strana trati je pouze v ochranném pásmu) Plocha společná s plochou 12	k.ú. Újezd nad Lesy: 4444, 4483, 4475, 4462 (z jižní strany trati v ochranném pásmu: 4485, 4484, 4488, 4476, 4465)
14	Lesní porosty se zachovalou hájovou květenou		<i>Lesní půda</i> . Lesní porosty se zachovalou hájovou květenou jako medovník meduňkolistý, svízel lesní, lilie zlatohlávek. Tato vegetace přežívá pouze ve světlých či prosvětlených porostech – vzhledem k tomu, že drtivá většina porostů v rezervaci i	k.ú. Újezd nad Lesy: 4444, 4442, 4409, 4411

		kompletně celém Klánovickém lese je buď „tmavá“ díky vysokému zakmenění, nebo nevhodného dřevinného složení (boroviny, smrčiny) a hospodářsky rozpracovaná, jsou tyto světlé porosty s bohatou hájovou květenou (ještě společně se starým a světlým porostem 41A12/1) důležité pro přetrvání hájové květeny v prostoru nejen rezervace, ale i celého Klánovického lesa; a dávají možnost šíření hájové květeny do postupně rekonstruovaných porostů	
--	--	---	--

Plocha luk celkem cca 11 ha.

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	17 Polabí
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Újezd n. Lesy
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	100 %
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2012 – 31. 12. 2021
Organizace lesního hospodářství *	Lesní závod Konopiště
Nižší organizační jednotka **	polesí Řičany
Kategorie lesa	lesy zvláštního určení (od r. 1981)
Imisní pásmo	C

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

(dle ÚHÚL 2004)

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT (Přiřa 1971)	Výměra (ha)	Podíl (%)
104, 105, 108, 109	Lipová doubrava	DBL 3-4 DBZ 3-4 HB 1-2 LP 1-2 (OS OL)+1 (BŘ BK)+ (BO SM) 1		25
1Q1	Březová doubrava	DBL 5-6 BŘ 2-3 OS 1 BK 1 BO+		16
1I4	Uléhavá (habrová) doubrava	DBZ 6-8 HB+2 LP+2 BŘ+ BO+		2
1V5	Vlhká habrová doubrava	DBZ 2-3 DBL 2-3 JS 1-2 JL+1 LP 1-2 HB 1-2 (JD OL)+1		5
1K1, 1K7	Kyselá doubrava	DBZ 6-9 BŘ 2-3 LP+ HB+ JŘ+ BO		35
1S8	Svěží doubrava na písčích	DBZ 7-8 HB+1 BO 2 BŘ+1 LP+1		3
1P1, 1P4	Svěží březová doubrava	DBL 5-7 BŘ 2 SM 1 OS 1 BO 1		13
1G2	Vrbová olšina	OL 6-10 VR+1 Lp+ (OS BŘ)+ JS+ DB+ VR keře+		1
Celkem				100 %

1V skupina lesních typů se bude vyskytovat ve všech porostních skupinách podle vodních toků a mělo by to být respektováno.

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
JD	jedle			0,2	0,1
BO	borovice lesní	19,0	42,5	3,0	1
SM	smrk ztepilý	10,6	23,8	0,5	0,2
BOČ	borovice černá			-	
MD	modřín	3,6	8,1	-	
DG	douglaska			-	
Listnáče					
AK	akát	malé množství podél kolejí			
BB	javor babyka	běžně			
BK	buk	+	+	4,6	2
BR	bříza bradavičnatá	10,0	22,6	45,5	16
BRP	bříza pýřitá	+	+		

BŘK	javor břek				
STR	střemcha	0,2	0,5		
DB	dub	58,3	131,1		
DBZ	dub zimní			110,0	38
DBC	dub červený	1,8	4,0		
DBL	dub letní			80,0	28
JR	jeřáb			1,0	0,3
HB	habr	4,8	10,7	4,2	2
JL	jilm			0,2	0,1
JS	jasan	0,12	0,27	4,0	1,5
JV	javor				
KL	javor klen	0,42	1,0		
LP	lípa	2,8	6,4	19,0	7
VR	vrba	+	+	0,06	0,02
OL	olše	1,4	3,2	3,0	1
OS	osika	0,5	1,0	7,5	3
Tr	třešeň	+	+		
KR	keře	0,1	0,23		
Celkem			100 %	----	----

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	Horní rybník a Dolní rybník Na Placinách
Katastrální plocha	
Využitelná vodní plocha	

Název rybníka (nádrže)	nádržka Na Placinách
Katastrální plocha	
Využitelná vodní plocha	

Název vodního toku	Blatovský potok se třemi pramennými rameny
Číslo hydrologického pořadí*	1-12-01-027
Úsek dotčený ochranou (řkm od – do)	cca 2,4 Km
Charakter toku**	-
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád ***	816/01-6040
Správce toku	RVP MHMP
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír ***	Není
Zarybňovací plán ***	-
Poznámka	Seznam povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů ve smyslu Nařízení vlády č. 71/2003 Sb., ze dne 29.1.2003

2.4.3 Základní údaje o nelesních pozemcích

Viz začátek kapitoly 2.4

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

V minulosti nebyla prováděna aktivní managementová opatření ve prospěch předmětu ochrany. Hlavním záporem v minulosti bylo zarůstání a aktivní zalesňování původně nelesních biotopů nevhodné výsadby stanovištně i geograficky nepůvodních dřevin na většině plochy území a to i v době platnosti plánu péče 2000 – 2009 – v této dekádě byly na většině obnovovaných ploch realizovány borové výsadby a výsadby dalších stanovištně nevhodných dřevin

Při dalším postupu péče o území se doporučuje přikročit k postupnému nahrazení stanovištně i geograficky nepůvodních dřevin v co nejkratší době, odstraňování dřevin na místech mokřadů a prosvětlování okolních porostů, kosením stabilizovat luční porosty a odstraňování dřevin z lučních společenstev.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem je ochrana porostů a úprava jejich druhového složení co nejbližše přirozené skladbě a ochrana mokřadů, rašelinišť a lučních společenstev.

Kolize se nepředpokládají – v případě prosvětlování některých vlhkých míst s rašelinnou vegetací, okolí tůněk, prosvětlování vybraných porostů by nemělo jít o kolizi.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Viz příloha: „*Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů*“.

Dlouhodobý cíl:

Dlouhodobým cílem je postupná úprava druhové skladby porostů na porosty s přirozenou druhovou skladbou, vytváření bohatě diverzifikované prostorové a věkové struktury porostů a přechod k podrobnému hospodaření. Uplatňovat jemné, přírodě blízké způsoby obhospodařování lesů.

Všeobecné zásady k rámcovým směrnícím hospodaření:

- výchovnými zásahy a jednotlivým výběrem upravovat druhové složení a tloušťkovou a věkovou diferenciaci porostů ,
- ve všech porostech průběžná redukce jednotlivých jedinců stanovištně a geograficky nevhodných dřevin (upřesnění v Rámcové směrnici péče o les podle souborů lesních typů),
- šetřit a podporovat případné etáže porostů,
- šetřit keřové patro v porostech a zvláště v okrajových partiích pro zvýšení biodiverzity
  - upřednostňovat však přirozené zmlazení,
- kontrola výskytu napadení porostů DB tracheomykózou a v případě potřeby zdravotní výběr,
- maximálně využívat a podporovat přirozené zmlazení. Výchovnými zásahy vytvářet podmínky pro přirozené zmlazení,
- výsadby dřevin provádět dle SLT,
- z hlediska hydrického režimu lesních porostů a péče o území je důležité vylišit preferované zóny na lesním typu 1V5 vlhká habrová doubrava s metlicí trsnatou na kambických glejích,
- do potočních břehových porostů přírodě blízkého složení je možné zásahy provádět pouze po zámru půdy, v případě těžby nechávat pás min. na výšku stromu,
- zvýšená ochrana proti zvěři – výsadby i nárosty listnáčů chránit plocením, případně individuální ochrana, nátěry, apod. ,
- též zvýšená ochrana proti buření,
- nepoužívat těžkou lesní techniku – používat těžební technologie šetrné k půdnímu povrchu. Těžební zásahy, s výjimkou nahodilých těžeb, realizovat v době vegetačního klidu, v době zámru půdy,
- doporučuje se lípa na lemy některých širších komunikací,
- udržování lesních cest bude prováděno v souladu se zřizovací vyhláškou 5/1988 Sb., v platném znění, která uvádí: Udržování komunikací, lesních cest apod. ve stavu odpovídajícímu jejich určení jsou jejich správci povinni provádět způsobem, který nenaruší ostatní plochu chráněného území (jako např. geologicky nevhodný materiál, kterým by mohlo dojít k znehodnocení nebo znečištění předmětného území)
- **dřevo bude dočasně skladováno** na takových místech, kde nemůže negativně ovlivnit předmět ochrany (zejména luční společenstva podél okrajů porostů, mokřadní společenstva, části s porosty *Sphagnum sp.*, údolní prameniště). Pro odvoz a

přibližování dřeva mimo stávající zpevněné cesty je zakázáno používat těžkých mechanismů – může být dopravováno koňmo či za pomoci lehké techniky (např. UKT - při použití traktoru nevjíždět do porostu, náklad převážet pomocí lana navijáku traktoru stojícího jedině na zpevněné cestě.)

Staré stromy

- velmi staré jedince DB a BO (ale i ostatních) ponechávat na dožití, pod dohodě s LČR. Dále též ponechávat dostatečné množství nových potencionálních jedinců na dožití,
- ve starých dubových porostech, které nejsou určené na dožití, vždy při obnově (nutná zejména podrostit) ponechávat část těžných jedinců na dožití,

Péče o živočichy, doupné stromy, mrtvé dřevo

- ponechávat určitý vybraný počet solitérů, výstavků, či vzrostlých uvolněných jedinců na kraji porostů či porostních stěn – jedinci na slunečném, prohřátém místě, jsou významným biotopem pro řadu druhů bezobratlých. Jedince udržovat hlavně z jižní, slunečné strany, obsekem osvětlené. Vhodné jedince k ponechání doporučí a vyznačí příslušný orgán ochrany přírody,
- při těžbě budou ponechávány pařezy o min výšce 30–40 cm. OZP souhlasí s tím, aby pařezy byly nižší v místech, kde budou probíhat přibližovací linky a cesty. Spodní části kmenů a pařezů jsou jedinečným a nenahraditelným biotopem pro vývoj řady druhů bezobratlých
- ve spolupráci s pověřeným pracovníkem příslušné lesní správy budou v porostech budou vyznačeny vhodné stojící suché stromy (v počtu min. 10 ks/ha), doupné stromy (v počtu min. 10 ks/ha), a případně ostatní vhodné stromy, které budou ponechány na dožití. Suché stromy budou v porostu ponechány přednostně ve vzdálenosti větší než jedna výška stromu od cest, stezek a nadzemních produktovodů
- na vhodných místech (v celé ploše území) budou ponechány vývraty a mrtvé dřevo k samovolnému rozpadu jako prostředí pro vývoj některých druhů hmyzu a to v minimálním množství 20–30m³/ha (do tohoto množství je možné započítat i ponechané stojící suché stromy). Toto množství je nutné zachovat v dlouhodobém horizontu péče o území a průběžně po celou dobu platnosti plánu péče.
- při nových těžebních zásazích ponechávat 20 % hroubí z těžby v porostech. Při zásahu nad 10 ks stromů ponechávat 10 % jedinců z celkového počtu pokácených stromů na zetlení na vhodných místech,

Rámcové směrnice péče o dílčí plochy na lesní půdě přesahující dělení na jednotlivé porosty

Část II.	Č. 12	Mokřady v příkopech podél trati
Typ managementu	a) plochy mokřadů a tůní udržovat vyřezáváním zcela osluněné a okolní porosty silně prosvětlené (jednotlivý výběr) b) v případě zazemňování provádět odbahňování a prohlubování	
Vhodný interval	a) dle potřeby (v současnosti je nutno odstranit dřeviny okamžitě) b) dle potřeby (v současnosti je na několika místech nutno odbahnit)	
Minimální interval	a) 1×/5 let b) dle potřeby (1×/za několik decenií)	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ručně, křovinořez, motorová pila, krácející rypadlo, lehký bagr	
Kalendář pro management	a) listopad–únor b) odbahnění dokončit do půlky listopadu a pouze při hydrologicky vhodných stanovištních podmínkách	
Upřesňující podmínky	Jedná se o mokřady těsně podél kolejí ze severní i jižní strany. Odbahnění dokončit do půlky listopadu vzhledem k obojživelníkům přezimujícím v bahně. Ohledně míry odbahnění obecně platí, že je lepší razantnější zásah jednou za delší dobu (jednou za x desítek let), aby se mohl ekosystém vyvíjet delší dobu bez dalších zásahů. Deponii odvézt z území. Dřevinný materiál možno rozštěpkovat do okolních porostů .	

Část II.	Č. 13	Zbytky luční vegetace
Typ managementu	Místa se zbytky luční vegetace udržovat dostatečně prosvětlená	
Vhodný interval	1×/5 let	
Minimální interval	1×/decennium	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ručně, křovinořez, motorová pila	
Kalendář pro management	na konci či mimo vegetační sezonu	
Upřesňující podmínky	Zbytky luční vegetace s výskytem prhy arniky, hadího mordu nízkého, růže galské podél trati na severní i na jižní straně trati (severní strana trati je pouze v ochranném pásmu) Plocha společná s dílčí plochou 12.	

Část II.	Č. 14	Lesní porosty se zachovalou hájovou květenou
Typ managementu	Udržovat světlé porosty prosvětlováním jednotlivým výběrem a redukcí nárostů a náletu	
Vhodný interval	podle potřeby – dle zakmenění, zatahování korun a zarůstání	
Minimální interval	dle potřeby (1(2)×/decennium)	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	motorová pila, křovinořez, lehká lesní technika	
Kalendář pro management	mimo vegetační sezonu	
Upřesňující podmínky	Lesní porosty se zachovalou hájovou květenou jako medovník meduňkolistý, svízel lesní, lilie zlatohlávek. Tato vegetace přežívá pouze ve světlých či prosvětlených porostech. viz kap. 2.4 Rozdělení na dílčí plochy	

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

Horní rybník a Dolní rybník Na Placinách (dílní plocha č. 7) vyžadují komplexní zásahy na úpravu spádu břehů, opravu hrází, vytvoření litorálního pásma, prosvětlení břehových i okolních porostů, omezení či úplnou eliminaci rybí osádky.

Zásahy realizovat dle samostatného projektu.

c) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní pozemky

Všeobecné zásady sečení luk:

- provádět postupné sečením – **fázovým posunem** sečí, kdy plocha není posečena najednou, ale postupně během sezony,
- sečení provádět **pruhovým** či **mozaikovitým** způsobem – na ploše se střídají několika metrové pruhy posečené s pruhy neposečenými, které se dosečou v další seči s dostatečným časovým odstupem, či až v dalším roce (živočichové se tak mohou přestěhovat na místa s dostatkem potravy, u rostlin je umožněno průběžné vysemeňování druhů s rozdílnou dobou dozrávání semen. Na plochách s výskytem chráněných, vzácných či zájmových druhů aplikovat **rozmístění pruhového či mozaikového sečení** s ohledem právě na tyto druhy – toto je zásadní zvláště na dílčí ploše č. 3 s výskytem druhů *Iris sibirica*, *Iris pseudacorus*, *Salix rosmarinifolia*, *Gentiana pneumonanthe*, *Trollius altissimus*, *Ophioglossum vulgatum*, *Pseudolysimachion maritimum* s důrazem na ponechávání neposečených míst s pozdě dozrávajícími druhy jako např. *Iris sibirica*, *Iris pseudacorus*, *Gentiana pneumonanthe*,
- důležitým postupem je **sečení od středu k okrajům** – živočichové jsou vytlačováni mimo kosenou plochu a nesoustředí se v centru, kde by následně mohli být zraněni či zabiti.,
- na stabilizovaných (a nedegradovaných) plochách seč maximálně jednou ročně, **nejlépe 1 × za dva roky** (zvláště hmyzu pravidelná dvojí seč ročně velmi škodí),
- kosení provádět pouze pomocí **lišťové sekačky** se zvýšenou lištou – minimální výška posečeného porostu 6 cm, maximální 8(10) cm,
- na plochách či částech ploch s ruderální či jinou nevhodnou vegetací, kterou je nutno eliminovat, provádět několik sečí dle potřeby za účelem stabilizace těchto ploch. Druhy šířící se generativní cestou sekat před nebo v době kvetení (u velkého počtu druhů tomuto červnová seč vyhovuje). Druhy, šířící se vegetativní cestou sekat vícekrát za vegetační sezónu (např. kopřiva, celík). Na oslabování populace eliminovaného druhu dobře funguje i sečení v době největší produkce biomasy (v červnu, např. rákosiny),

část I.	č. 1	Rašelinné loučky
Typ managementu		Sečení s odklizením zelené píče
Vhodný interval		– 1(2)×/2 roky seč nebo 1×/2 roky pastva – porosty vysokých ostříc podél kanálu 1×/3–4 roky
Minimální interval		– 1×/3 roky – porosty vysokých ostříc podél kanálu 1×/8(10) let
Prac. nástroj/hosp. zvíře		lišťová sekačka se zvýšenou lištou (minimální výška posečeného porostu 6 cm, maximální 8(10) cm), lehká technika, ruční nástroje
Kalendář pro management		červen, porosty vysokých ostříc podél kanálu nejlépe za zámrazu
Upřesňující podmínky		– fázový posun sečí, kdy plocha není posečena najednou, ale postupně během sezony. Sečení provádět pruhovým či mozaikovitým způsobem – na ploše střídat několika metrové pruhy posečené s pruhy neposečenými (cca 1/3–1/5 plochy), jejichž část doséci v další seči (s odstupem cca 40 dní) a část ponechat do dalšího roku neposečenou – biotop M1.7 Vegetace vysokých ostříc se vyskytuje při SV hranici plochy podél kanálu – pokosenou hmotu vyvážet z území (např. na zaorání jako zelené hnojivo), či vytvořit na okraji plochy kompost (který by i mohl plnit funkci zimoviště užovek). Otázkou zůstává udržování přiměřené velikosti kompostu...

část I.	č. 2	Louky u hájovny Nové Dvory
Typ managementu		Sečení s odklizením zelené píce a odstraňování dřevin
Vhodný interval		1–2×/2 roky (v současné době i 2×/rok, zbavování se stařiny)
Minimální interval		1×/2(3) roky
Prac. nástroj/hosp. zvíře		křovinořez, případně lišťová sekačka se zvýšenou lištou (minimální výška posečeného porostu 6 cm, maximální 8(10) cm), ruční pila
Kalendář pro management		– červen seč – odstraňování dřevin listopad–únor
Upřesňující podmínky		– fázový posun sečí, kdy plocha není posečena najednou, ale postupně během sezony. Sečení provádět pruhovým či mozaikovitým způsobem – na ploše střídat několika metrové pruhy posečené s pruhy neposečenými (cca 1/3–1/5 plochy), jejichž část dosěci v další seči (s odstupem cca 40 dní) a část ponechat do dalšího roku neposečenou – dle potřeby zatírat řezné plochy herbicidem (Roundup) – pokosenou hmotu vyvážet z území (např. na zaorání jako zelené hnojivo), či vytvořit na okraji plochy kompost (který by i mohl plnit funkci zimoviště užovky). Otázkou zůstává udržování přiměřené velikosti kompostu...

část I.	č. 3	Louky u JZ rohu (bezkolencové louky s Naturovými modrásky)
Typ managementu		Sečení (alternativně pasení) s odklizením zelené píce a odstraňování dřevin
Vhodný interval		– 1×/2 roky seč nebo jednorázová pastva 1×/3(2) roky – pás biotopu T6.1B Acidofilní vegetace efemér a sukulentů podél lesa (viz mapa biotopů soust. NATURA 2000) nekosit, resp. kosení není nutné, takže kosit dle zvážení, pastva možná, nutné však zbavovat náletu v intervalu 1×3–5 let
Minimální interval		1×/3–5 let seč
Prac. nástroj/hosp. zvíře		lišťová sekačka se zvýšenou lištou (minimální výška posečeného porostu 6 cm, maximální 8(10) cm), lehká technika, ruční nástroje
Kalendář pro management		– nejpozději do 10. června! – odstraňování dřevin listopad–únor
Upřesňující podmínky		– fázový posun sečí, kdy plocha není posečena najednou, ale postupně během sezony. Sečení provádět pruhovým či mozaikovitým způsobem – na ploše střídat několika metrové pruhy posečené s pruhy neposečenými (cca 1/3–1/5 plochy), jejichž část dosěci v další seči (s odstupem cca 40 dní) a část ponechat do dalšího roku neposečenou – pravidelné kosení (alternativně lze aplikovat přepásání) je nutné provést před dobou letu imag modrásků, tedy v běžném termínu červnové senoseče, nejpozději do 10. června! Absolutně nepřipustná je druhá seč (otava), nebo trvalá přítomnost hospodářských zvířat. (viz též bod e) kapitoly „péče o živočichy“) – na plochách či částech ploch s ruderní či jinou nevhodnou vegetací, kterou je nutno eliminovat, provádět několik sečí dle potřeby za účelem stabilizace těchto ploch. Druhy šířící se generativní cestou sekat před nebo v době kvetení (u velkého počtu druhů tomuto červnová seč vyhovuje). Druhy, šířící se vegetativní cestou sekat vícekrát za vegetační sezónu (např. kopřiva, celík). Na oslabování populace eliminovaného druhu dobře funguje i sečení v době největší produkce biomasy (v červnu, např. rákosiny). – na části s výskytem chráněných a vzácných druhů aplikovat rozmístění pruhového či mozaikového sečení s ohledem právě na tyto druhy (výskyt druhů <i>Iris sibirica</i> , <i>Iris pseudacorus</i> , <i>Salix rosmarinifolia</i> , <i>Gentiana pneumonanthe</i> , <i>Trollius altissimus</i> , <i>Ophioglossum vulgatum</i> , <i>Pseudolysimachion maritimum</i>) s důrazem na ponechávání neposečených míst s pozdně dozrávajícími druhy jako např. <i>Iris sibirica</i> , <i>Iris pseudacorus</i> , <i>Gentiana pneumonanthe</i> , – věnovat pozornost pásu biotopu T6.1B Acidofilní vegetace efemér a sukulentů podél lesa (viz mapa biotopů soust. NATURA 2000) – nekosit,

	<p>resp. kosení není nutné, takže kosit dle zvážení, pastva možná, nutné však zbavovat náletu v intervalu 1×3–5 let,</p> <p>– v současné době je nutné odstranit velké množství dřevin a ve výsledku zbavit plochu všech dřevin – doporučuje se z estetického a krajinného hlediska ponechat některé jednice keřů, ale pouze tak, aby tvořily jen solitéry, nikoliv souvislé porosty, velkou vrbu nad studánkou ponechat, chránit a ponechávat nízký keř vrby rozmarýnolisté,</p> <p>– dle potřeby zatírat řezné plochy herbicidem (Roundup),</p> <p>– pokosenou hmotu vyvážet z území (např. na zaorání jako zelené hnojivo), či vytvořit na okraji plochy kompost (který by i mohl plnit funkci zimoviště užovky). Otázkou zůstává udržování přiměřené velikosti kompostu...</p>
--	---

část I.	č. 4	Tůň podél kolejí (bývalý rybník)
Typ managementu	a) plochu tůně zcela zbavovat dřevin a okolní porosty udržovat prosvětlené (jednotlivým výběrem) b) v případě zazemňování provádět odbahňování a prohlubování	
Vhodný interval	a) dle potřeby (v současnosti je nutno odstranit dřeviny okamžitě, okolní porosty je nutné prosvětlit) b) dle potřeby (v současnosti je odbahňování nutné)	
Minimální interval	a) 1×/5 let b) dle potřeby (1× za několik decenií)	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ručně, křovinořez, motorová pila, krácející rypadlo, lehký bagr	
Kalendář pro management	a) na konci či mimo vegetační sezonu b) odbahňování dokončit do půlky listopadu a pouze při hydrologicky vhodných stanovištních podmínkách	
Upřesňující podmínky	– dle potřeby zatírat řezné plochy herbicidem (Roundup), – odbahňování dokončit do půlky listopadu vzhledem k obojživelníkům přezimujícím v bahně, – deponii odvézt z území. Dřevinný materiál rozštěpkovat do okolních porostů, – ohledně míry odbahňování obecně platí, že je lepší razantnější zásah jednou za delší dobu (jednou za x desítek let), aby se mohl ekosystém vyvíjet delší dobu bez dalších zásahů,	

část I.	č. 5	Tůň u hájovny Nové Dvory
Typ managementu	a) plochu tůně a okolní porosty udržovat prosvětlené (jednotlivým výběrem) b) v případě zazemňování provádět odbahňování a prohlubování	
Vhodný interval	a) dle potřeby (v současné době je nutné okolní porosty prosvětlit) b) dle potřeby	
Minimální interval	a) 1×/5 let b) dle potřeby (1× za několik decenií)	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ručně, křovinořez, motorová pila, krácející rypadlo, lehký bagr	
Kalendář pro management	Mimo vegetační sezonu a pouze při hydrologicky vhodných stanovištních podmínkách.	
Upřesňující podmínky	– deponii odvézt z území. Dřevinný materiál rozštěpkovat do okolních porostů, – ohledně míry odbahňování obecně platí, že je lepší razantnější zásah jednou za delší dobu (jednou za x desítek let), aby se mohl ekosystém vyvíjet delší dobu bez dalších zásahů,	

část I.	č. 6	Kanál s vodní vegetací
Typ managementu	a) kosení travních ploch b) vyřezávání dřevin břehových porostů – zajištění dostatečného osvětlení vodní a mokřadní vegetace	
Vhodný interval	a) seč 1–2×/rok, po stabilizaci travních ploch 1(2)×/2 roky b) výřez dřevin 1×/3(2) roky	

Minimální interval	a) 2×/ rok b) 1×/4 roky
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ručně, křovinořez, motorová pila
Kalendář pro management	– seč červen – vyřezávání dřevin listopad–únor
Upřesňující podmínky	Dřevinný materiál i pokosenou hmotu vyvážet z území (např. na zaorání jako zelené hnojivo), či vytvořit na okraji plochy kompost (který by i mohl plnit funkci zimoviště užovek). Otázkou zůstává udržování přiměřené velikosti kompostu...

část I.	č. 7	Horní rybník Na Placínách a Dolní rybník Na Placínách
Typ managementu	V současné době vyžadují rybníky komplexní zásahy na úpravu spádu břehů, opravu hrází, vytvoření litorálního pásma, prosvětlení břehových i okolních porostů, omezení či úplnou eliminaci rybí osádky. Zásahy realizovat dle samostatného projektu.	
Vhodný interval	–	
Minimální interval	–	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	–	
Kalendář pro management	–	
Upřesňující podmínky	–	

část I.	č. 8	rybníček Na Placínách
Typ managementu	břehové a okolní porosty udržovat prosvětlené (jednotlivým výběrem)	
Vhodný interval	dle potřeby (v současné době je nutné okolní porosty prosvětlit)	
Minimální interval	1×/5 let	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	motorová pila, křovinořez	
Kalendář pro management	listopad–únor	
Upřesňující podmínky		

část I.	č. 9	Louka u PP Xaverovský háj
Typ managementu	Kosení	
Vhodný interval	a) degradovanější části zpočátku 2(3)×/rok, po stabilizaci 1×/rok b) stabilizované plochy 1×/rok	
Minimální interval	1 × za rok	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	lišťová sekačka se zvýšenou lištou (minimální výška posečeného porostu 6 cm, maximální 8(10) cm), lehká technika, ruční nástroje	
Kalendář pro management	Červen	
Upřesňující podmínky	– na plochách či částech ploch s ruderální či jinou nevhodnou vegetací, kterou je nutno eliminovat, provádět několik sečí dle potřeby za účelem stabilizace těchto ploch. Druhy šířící se generativní cestou sekat před nebo v době kvetení (u velkého počtu druhů tomuto červenová seč vyhovuje). Druhy, šířící se vegetativní cestou sekat vícekrát za vegetační sezónu (např. kopřiva, celík). Na oslabování populace eliminovaného druhu dobře funguje i sečení v době největší produkce biomasy (v červnu, např. rákosiny) – pokosenou hmotu vyvážet z území (např. na zaorání jako zelené hnojivo), či vytvořit na okraji plochy kompost. Otázkou zůstává udržování přiměřené velikosti kompostu...	

část I.	č. 10	Louka podél kanálu
Typ managementu	Kosení	
Vhodný interval	a) degradovanější části zpočátku 2(3)×/rok, po stabilizaci možno 1×/rok b) stabilizované plochy 1(2)×/rok	
Minimální interval	1×/rok	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	lišťová sekačka se zvýšenou lištou (minimální výška posečeného porostu 6 cm, maximální 8(10) cm), křovinořez, ruční nástroje	

Kalendář pro management	Červen
Upřesňující podmínky	<p>– na plochách či částech ploch s ruderalní či jinou nevhodnou vegetací, kterou je nutno eliminovat, provádět několik sečí dle potřeby za účelem stabilizace těchto ploch. Druhy šířící se generativní cestou sekat před nebo v době kvetení (u velkého počtu druhů tomuto červnová seč vyhovuje). Druhy, šířící se vegetativní cestou sekat vícekrát za vegetační sezónu (např. kopřiva, celík). Na oslabování populace eliminovaného druhu dobře funguje i sečení v době největší produkce biomasy (v červnu, např. rákosiny)</p> <p>– pokosenou hmotu vyvážet z území (např. na zaorání jako zelené hnojivo), či vytvořit na okraji plochy kompost (který by i mohl plnit funkci zimoviště užovky). Otázkou zůstává udržování přiměřené velikosti kompostu...</p>

část I.	č. 11	Louka u nádržky Na Placínách
Typ managementu	Kosení	
Vhodný interval	a) degradovanější části zpočátku 2(3)×/rok, po stabilizaci možno 1×/rok b) stabilizované plochy 1(2)×/rok	
Minimální interval	1×/rok	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	lišťová sekačka se zvýšenou lištou (minimální výška posečeného porostu 6 cm, maximální 8(10) cm), lehká technika, ruční nástroje	
Kalendář pro management		
Upřesňující podmínky	<p>– na plochách či částech ploch s ruderalní či jinou nevhodnou vegetací, kterou je nutno eliminovat, provádět několik sečí dle potřeby za účelem stabilizace těchto ploch. Druhy šířící se generativní cestou sekat před nebo v době kvetení (u velkého počtu druhů tomuto červnová seč vyhovuje). Druhy, šířící se vegetativní cestou sekat vícekrát za vegetační sezónu (např. kopřiva, celík). Na oslabování populace eliminovaného druhu dobře funguje i sečení v době největší produkce biomasy (v červnu, např. rákosiny)</p> <p>– pokosenou hmotu vyvážet z území (např. na zaorání jako zelené hnojivo), či vytvořit na okraji plochy kompost. Otázkou zůstává udržování přiměřené velikosti kompostu...</p>	

d) péče o rostliny

Péče o luční společenstva a o chráněné a vzácné druhy rostlin na lučních plochách je zapracována do managementu jednotlivých dílčích ploch (bod a) a b) kapitoly) a je zajištěna vhodným postupem kosení luk a fázovým posunem doby kosení (část zůstává neposečena do příštího roku, čímž je umožněno průběžné vysemeňování druhů s rozdílnou dobou dozrání semen (na již stabilizovaných plochách).

e) péče o živočichy

1) Management lokality č. 3 s výskytem modrásků

Modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*) a Modrásek očkovaný (*Maculinea teleius*) jsou evropsky významnými druhy a vyskytují na dílčí ploše č. 3.

Pravidelné kosení (alternativně lze aplikovat přepásání) je nutné provést před dobou letu imag, tedy v běžném termínu červnové senoseče, nejpozději do 10. června! Kosení luk je nutné provádět vždy mozaikovitě (tj. v pruzích, šachovnicově apod. – na ploše se střídají pruhy posečené s pruhy neposečenými). Při mozaikové seči je v daném roce posečena jen část příslušné louky. Neposečené plochy jsou sečeny při následující seči, tj. v následujícím kalendářním roce. Absolutně nepřipustná je druhá seč (otava), nebo trvalá přítomnost hospodářských zvířat. Pravidla pro podíl dočasně neposečených (nepasených) ploch jsou: při rozloze lokality do 1 ha – 1/2 lokality; při rozloze do 5 ha – 1/3 lokality, při rozloze nad 5 ha – 1/4 lokality. Kosení provádět pomocí lišťové sekačky se zvýšenou lištou. Zcela nepřipustné je odvodňování vlhkých luk. (Metodika AOPK ČR, 2008).

Péče je zapracována do managementu dílčí plochy č. 3.

2) Péče o živočichy na ostatních plochách lučních společenstev

Je zajištěna navrhnutým postupným sečením (fázovým posunem sečí, kdy plocha není posečena najednou, ale postupně během sezony) a pruhovým či mozaikovitým způsobem sečením (na ploše se střídají pruhy posečené s pruhy neposečenými, které se dosečou v další seči s dostatečným časovým odstupem, či až v dalším roce) – živočichové se mohou přestěhovat na místa s dostatkem potravy. Na stabilizovaných plochách sečí maximálně jednou ročně – zvláště hmyzu pravidelná dvojí seč škodí.

Další důležitým postupem je sečení od středu k okrajům – živočichové jsou vytlačováni mimo kosenou plochu a nesoustřeďují se v centru, kde by následně mohli být zraněni či zabiti.

Na plochách částečně degradovaných nejdříve provádět dle potřeby i několik sečí za účelem stabilizace těchto ploch.

Péče je zapracována do managementu jednotlivých dílčích ploch.

3) Péče o bezobratlé v lesních porostech

Také viz bod a) kapitoly.

Ponechávat určitý vybraný počet solitérů, výstavků, či vzrostlých uvolněných jedinců na kraji porostů či porostních stěn – jedinci na slunečném, prohřátém místě, jsou významným biotopem pro řadu druhů bezobratlých. Jedince udržovat hlavně z jižní, slunečné strany, obsekem osvětlené.

Při těžbě budou ponechávány pařezy o min výšce 30–40 cm. Spodní části kmenů a pařezů jsou jedinečným a nenahraditelným biotopem pro vývoj řady druhů bezobratlých.

4) Péče o obojživelníky

Je zajištěna udržováním osvětlených tůní zbavováním náletu a silnějším prosvětlováním okolních porostů zvláště z jižní strany a dále prohlubováním a udržováním tůní

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Viz. příloha: „*Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich*“.

b) nelesní pozemky

Viz příloha – „*Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich*“

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Totální likvidace trnovníku akátu s jeho zmlazení podél trati.

V ochranném pásmu udržet luční hospodářství a používat neintenzivní technologie hospodaření. K použití chemických prostředků - postřiků a chemických i organických hnojiv, je dle zákona o ochraně přírody a krajiny, nutné stanovisko orgánu ochrany přírody.

Těsně podél hranice území – JZ roh porostu 45B11a SZ roh 45C11 (foto: 9003–9004) – došlo zřejmě k deponii sypkého materiálu, skrývce vrchní zeminy a přímému ohrožení hraničních starých dubů v pásu cca 100 m. Jedná se o nerespektování režimu chráněného území. Ideálním řešením by bylo zjednaní nápravy na náklady viníka.

Stávající ochranné pásmo je vymezeno 50 m pásmem kolem hranice ZCHÚ. Hospodaření v lesích ochranného pásma se řídí rámcovými směrnici hospodaření (viz příloha).

V porostech ochranného pásma je nutno uplatňovat principy popsané v rámcových směrnících – hospodařit tak, aby nedocházelo k ohrožení předmětů ochrany PR.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Vzhledem k hranici nové PR, která respektuje hranice původní přírodní rezervace a evropsky významné lokality, bude nutné obnovit a opravit současné značení a označení tabulemi se státním znakem a doplnění nových tabulí se státním znakem.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) Rekonstrukce porostu – předčasné smýcení

Dle § 33 odst. 4 zák. č. 289/1995 Sb., o lesích, v platném znění, (dále jen zákon o lesích), je zakázáno provádět těžbu mýtní úmyslnou v porostech mladších než 80 let. Provedení rekonstrukce je podmíněno výjimkou orgánu SSL z tohoto zákazu, kterou může orgán SSL povolit při zpracování LHO nebo na žádost vlastníka lesa.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Zajistit regulaci pohybu jezdců na koních. (Na druhé straně by rozrušování povrchu koňmi mohlo naopak představovat faktor zvyšující diverzitu – samozřejmě v rozumné míře.)

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

V přípravě naučná stezka (dle informací je hotový návrh a zbývá instalace v terénu) – zajišťuje úřad Újezd nad Lesy.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring:

A. cévnaté rostliny, houby (Fungi), lišejníky (Lichenes);

B. měkkýši (Mollusca), koryši (Crustacea), mnohonožky (Diplopoda), pavouci (Araneida), sekáči (Opiliona), vážky (Odonata), kobylky (Ensifera), sarančata (Caelifera), ploštice (Heteroptera), motýli (Lepidoptera), dvoukřídli (Diptera), blanokřídli (Hymenoptera), brouci (Coleoptera: Carabidae, Gyrinidae, Dytiscidae, Histeridae, Hydrophilidae, Silphidae, Staphylinidae, Lucanidae, Scarabaeidae, Buprestidae, Elateridae, Cantharidae, Dermestidae, Nitidulidae, Coccinellidae, Mordellidae, Tenebrionidae, Cerambycidae, Chrysomelidae, Curculionidae);

C. obojživelníci (Amphibia), plazi (Reptilia), ptáci (Aves), savci (Mammalia).

Návrh metodiky:

Celoročně: pozorování, individuální sběr, smýkání, žluté misky, zemní pasti; případně Malaiseho náletová past, lov na instalované exkrementy a kadavery, lov na světlo.

Poznámky:

Monitoring opakovat po pěti letech; podporovat především přirozenou obnovu porostů, postupně nahrazovat smrkové a borové porosty dubem; monitorovat břízu pýřitou; příkladné označení i s upoutávkou.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Odbahnění plochy č. 4 a 12; velká tůň na ploše č. 4, 0,6 ha, ostatní odhadem 0,3 ha?; 130 000,-/ha	-----	117000
Obnova + nové značení pruhy; délka nové hranice cca 7,7 km; 2000,-/km	-----	15400
Oprava + nové tabule se státním znakem; cca 10 ks nových; nová 2000,- /ks	-----	30000
Odstranění dřevin z plochy č. 3, 2; velmi hrubý odhad	-----	40000

C e l k e m (Kč)	-----	202400
Opakované zásahy		
Kosení lehkou mechanizací včetně úklidu vzniklé hmoty 7.000,- Kč/ha; celkem luk cca 11 ha; kosení 2×/rok	154000	1540000
Odstraňování dřevin z mokřadů (plochy č. 4, 5, 12, 13) a prosvětlení jejich okolí; 2×/decennium; cca 1,0–1,5 ha; 20 000,-/ha	–	40000
Likvidace trnovníku akátu (aplikace biocidů); velmi hrubý odhad	4000	40000
C e l k e m (Kč)		1600000

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Boháč J. (1985):** CHPV Klánovický les – inventarizační průzkum, Coleoptera – Staphylinidae. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Buchar J., (2005):** Posudek na ocenění přírodních poměrů té části Klánovického lesa, náležející do území přírodní rezervace Blatov, která má být přeměněna na golfové hřiště – nepublik.
- Číla P., Skyva J. (1993):** Výsledek průzkumu vybraných čeledí motýlů v hlavním městě Praze. – Natura Pragensis, 3–51.
- Čihař M. (1993):** Ohrožení populace skokana štíhlého (*Rana dalmatina* Bonaparte, 1839) v pražské PR Klánovický les. – Bohemia centralis, 22: 93–99, Praha.
- ČSE (2008):** Odborné stanovisko k dokumentaci EIA "Výstavby golfového areálu Praha–Klánovice" v prostorách přírodního parku Klánovický les-Čihadla, části přírodní rezervace Cyrilov a části EVL CZO110142 Blatov a Xaverovský háj. – Česká

- společnost entomologická. Příloha dokumentace (zjišťovacího závěru) EIA (MZP216) „Výstavba golfového hřiště Praha- Klánovice“
- ČSE (2009):** Vyjádření k biologickému hodnocení a vypořádání připomínek zpracovatelem. – Česká společnost entomologická 2009. Doplnění stanoviska ČSE z června 2008 k dokumentaci EIA (MZP216) „Výstavba golfového hřiště Praha- Klánovice“
- Demek J. et al. (1987):** Zeměpisný lexikon ČSR Hory a nížiny, Academia 1987
- Doležal T. (2010):** Botanický a entomologický průzkum lokality Klánovický les. – nepublik.
- Dostál J., (1958):** Klíč k úplné květeně ČSR. Československá akademie věd, Praha 1958
- Edice Chráněná území ČR (2005):** Svazek XII. – Praha
- EKOLA (2009):** Vyhodnocení vlivů konceptu Územního plánu hlavního města Prahy na udržitelný rozvoj území. – EKOLA group, spol. s r.o. 2009
- Farkač J., Král D. (2000):** Návrh na sledování organismů a managementu ve zvláště chráněných územích hlavního města Prahy
- Háková A., Klaudisová A., Sádlo J. (eds.) (2004):** Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. PLANETA XII, 3/2004 – druhá část. Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- Harcuba P. (1986):** Předběžná zpráva o inventarizačním výzkumu obojživelníků a plazů v CHÚ Klánovický les a Blatov v r. 1986. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Havelka J. (1948):** *Coleoptera* v Klánovicích a jejich nejbližším okolí. – Entomolog. listy XI.
- Hejný S., Slavík B. et al. (1988, 1990, 1992, 1995):** Květena ČSR
- Horný R. et al. (1958):** Geologická mapa
- Juričková L. (1995):** Měkkýší fauna velké Prahy a její vývoj pod vlivem urbanizace. – Natura Pragensis, 12: 1–212, Praha.
- Juričková L. (1996):** Měkkýší fauna některých chráněných území Prahy. – Ochrana přírody, 51(5): 141–143, Praha.
- Hanzal V. (1993):** Inventarizační průzkum CHÚ Cyrilov – savci. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Katalog biotopů české republiky** (Chytrý M., Kučera T., Kočí M. AOPK ČR, Praha 2001)
- Hl. město Praha (2010):** Koncepce péče o zeleň v hlavním městě Praze 2010. – BNV Consulting PZKaGIS, s.r.o. Příloha č. 1 k usnesení ZHMP. Hl. město Praha 2010
- Kerouš K. (1996):** Studie výskytu tříd *Amphibia* a *Reptilia* v letech 1986–1993. – Natura Pragensis, 13: 1–51, Praha.
- Korpeľ Š. et. al. (1991):** Pestovanie lesa. Príroda, Bratislava
- Kocourek P. (2003):** Mnohonožky velké Prahy. Grant č. DAG/67/04/001233/2003-
- Kotlaba F. (1995):** Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů SR a ČR. Sinice a riasy, huby, lišajníky, machorasty. Príroda, Bratislava.
- Konvička M., Beneš J. (2006?):** Denní motýli (text k Červenému seznamu biotopů)
- Kuras T. (2008):** Biologické hodnocení záměru výstavby golfového hřiště Praha- Klánovice
- Kubíková J a kol. (1992):** Vegetace a květena vybraných chráněných území ve východní části Prahy. - Natura Prag. 8: 1-269.
- Kubíková J., Ložek V., Špryňar P. (2005):** Chráněná území ČR, sv. XII. Praha. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

- Landa J. (1985):** Mykologický průzkum CHPV Klánovický les. I. Sledování trvalých ploch v druhé polovině roku 1985. Zpráva. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Landa J. (1986):** Mykologický průzkum CHPV Klánovický les. II. Sledování trvalých ploch v roce 1986. Zpráva. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Landa J. (1987):** Mykologický průzkum CHPV Klánovický les. III. Sledování trvalých ploch v roce 1987. Zpráva. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Landa J. (1987):** Mykorrhizní houby podmáčených a kyselých doubrav východního okraje Prahy.
- Landa J. (1988):** Mykologický průzkum CHPV Klánovický les. IV. Sledování trvalých ploch v roce 1988. Zpráva. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Makásek I. (1998):** Přírodovědecké průzkumy CHÚ Prahy. ZO ČSOP Praha
- Maršálek M. (2009):** Environmentálně-sociální hodnocení záměru – Golfové hřiště v Klánovickém lese (Praha). Diplomová práce – ČZU Praha, Fakulta životního prostředí, katedra Ekologie krajiny.
- Martiš M., Zdražil V. et Kašparová I. (2006):** The possibilities and limits for development of specially protected nature sites. Case study: the golf course in the Klánovice forest. *Ekológia (Bratislava)* Vol. 25, Supplement 3: 68 - 90.
- Metodika AOPK ČR (2008):** Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách. – AOPK ČR. Praha
- Metodika AOPK ČR (2006):** Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v lokalitách NATURA2000. – AOPK ČR, LČR. Praha
- soustavy Natura 2000**
- Míchal I. (1999):** Péče o chráněná území, II. AOPK Praha 1999.
- Míchal I., Petříček V. (1999):** Péče o chráněná území, I. AOPK Praha 1999.
- Mikyška et al. (1968):** Geobotanická mapa ČSSR 1. České země. – Praha
- Moravec J. et. al. (1995):** Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení. Severočeskou přírodou, Litoměřice 1995
- Moravec J. (1998):** Přehled vegetace České republiky, sv. 1. Acidofilní doubravy. – Academia, Praha.
- Moravec J. a kol. (2000):** Přehled vegetace České republiky, sv. 2. Hydrofilní, mezofilní a xerofilní opadavé lesy. – Academia, Praha.
- Moravec J. a kol. (1994):** Fytocenologie. – Academia, Praha.
- Němec J., Ložek V., (1997):** Chráněná území ČR 2. AOPK ČR, Praha.
- Neuhauslová, Z. a kol. (1968):** Mapa potenciální přirozené vegetace
- Pádr Z. (1990):** Studie výskytu žahadlových blanokřídlých (Hymenoptera – Akuleata) na území Prahy. – *Natura Pragensis*, 7: 1–179, Praha.
- Pádr Z. (1992):** Inventarizační průzkum v oboru zoologie - avvertibrata, předmět průzkumu blanokřídlý hmyz podřádu žahadloví a širopasí – pilatkovití (Hymenoptera – Akuleata a Symphyta) na lokalitě Klánovický les – Cyrilov v roce 1992. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Pádr Z. (1993):** Studie výskytu blanokřídlého hmyzu podřádu širopasých–pilatkovitých (Insecta: Hymenoptera Symphyta) na území Prahy. – *Natura Pragensis*, 9: 1–70, Praha.
- Peterka Š. (2010):** Fytocenologický průzkum Klánovického lesa u Prahy. Bakalářská práce. – Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

- Procházka & Vodrlind (1992):** Lepidoptera – inventarizační průzkum chráněných území Prahy, Klánovický les (blatov, Vidrholec a Cyrilov). Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR.
- Průša E. (2001):** Pěstování lesů na typologických základech. – Lesnická práce: 1-593
- Pulpán J. (1986):** Zpráva o entomologickém inventarizačním průzkumu brouků střevlíkovitých (Coleoptera, Carabidae) v CHÚ Miličovský les a Klánovický les a okolí. Manuscript, dep. in Středisko pro Prahu a střední Čechy AOPK ČR, 38 pp.
- Řezáč M. (2000):** Arachnofauna (Araneae, Opiliones) Klánovického lesa a jeho okolí (Praha) s důrazem na zdejší rašeliniště. *Muzeum a Současnost, ser. natur.*, 14: 3–26.
- Řezáč M., Strnadová V. (2001):** Faunistické údaje ze středních Čech. – *Muzeum a současnost, řada přírodovědná*, 15: 3–7, Roztoky.
- Řezáč M., Strnadová V. (2001):** Klánovický les a Blatov. – podklady k mapování NATURA 2000. Unpublik
- Řezáč M. (2005):** Zpráva o biotě Klánovického lesa (Praha 9) se zvláštním zřetelem na území plánované obnovy golfového hřiště. Msc., Praha.
- Řezáč M., Karlík P. (2009):** Plán péče o přírodní památku Prameniště Blatovského potoka 2009–2018
- Sičák E. (2010):** Makromycety lokality Klánovický les. Bakalářská práce. – Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
- Skála P.:** Plán péče o přírodní rezervaci Klánovický les 2000–2008
- Skyva, J. & Číla, P. (1993):** Výsledek průzkumu vybraných čeledí motýlů v hl. m. Praze. – *Natura Pragensis*, 10: 1–51, Praha.
- Straka J. (2009?):** Zpráva o diverzitě žahadlového blanokřídlého hmyzu (Hymenoptera: Aculeata) na území Klánovického lesa. (zpráva pro Magistrát hlavního města Prahy)
- Svrček M. (1985):** Mykoflóra Prahy a nejbližšího okolí. – *Natura Pragensis*, 4: 83 str., Praha
- Váňa J. (2010):** Zpráva o bryologickém a pteridologickém výzkumu části Klánovického lesa, která je předmětem úvahy o výstavbě golfového hřiště. – nepublikováno
- Vávra J. (2004):** Klasifikace zvláště chráněných území Prahy na základě rozboru jejich motýlí fauny. – *Natura pragensis*, 16: 1-188.
- Vesecký a kol. (1958):** Atlas podnebí Československé republiky. Praha
- Veselý P. (2002):** Střevlíkovití brouci Prahy
- Vlček V. et al. (1984):** Zeměpisný lexikon ČSR Vodní toky a nádrže. – Academia 1984
- Vrška T., Hort L (2002):** Zásady názvosloví při hodnocení „původnosti“ lesních porostů v rámci řešení projektu VaV 610/6/02. – AOPK ČR Brno.

Web:

– <http://botany.cz/cs/praha-blatov-xaverovsky-haj/>

Ochrana přírody a krajiny v Hlavním městě Praze: <http://www.wmap.cz/opk/>

Aktuální terénní šetření v průběhu roku 2009–2010

Rezervační kniha (zkratka: RK) a ÚSOP (AOPK ČR)

Typologický systém ÚHÚL (1971, 2003)

4.3 Seznam používaných zkratk

Zkratky dřevin (DB, KL, OS, JIV...) použité v tabulkách a v textu odpovídají příloze č. 4 k vyhlášce Mze č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování.

Některé další zkratky:

AOPK ČR = Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

CHKO = chráněná krajinná oblast

KN = katastr nemovitostí

KÚ = katastrální území

LHC = lesní hospodářský celek

LHP = lesní hospodářský plán

LS = lesní správa

PK = pozemkový katastr

PR= přírodní rezervace

ZCHÚ = zvláště chráněné území

RK= rezervační kniha

PP 2000–2009 = Plán péče 2000–2009

4.4 Plán péče zpracoval

Ing. Václav Kohlík

OZP MHMP

Zpracováno podle vyhlášky o plánech péče č. 64/2011 Sb. a "Osnovy plánů péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma" vydané Ministerstvem životního prostředí.

Přílohy:

1. Orientační mapa s vyznačením území
2. Katastrální mapa
3. Lesnická mapa typologická podle OPRL
4. Lesnická mapa obrysová
5. Mapa přirozenosti lesních porostů
6. Mapa dílčích ploch – 3 listy (část I., část II. detail A, část II. detail B)
7. Mapa biotopů soust. NATURA 2000
8. Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů
9. Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
10. Popis nelesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
11. Karty hodnocení přirozenosti lesních porostů a legenda mapy stupňů přirozenosti

